

338.9
BOY
ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ Δ. Π. ΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΜΑΝΩΛΗ Σ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΛΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΜΕΛΕΤΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ
== ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ==

ΕΠ. ΦΥΛ. ΧΑΝΙΑ ΙΟΥΛΙΟΣ 1945

338.9
BOY

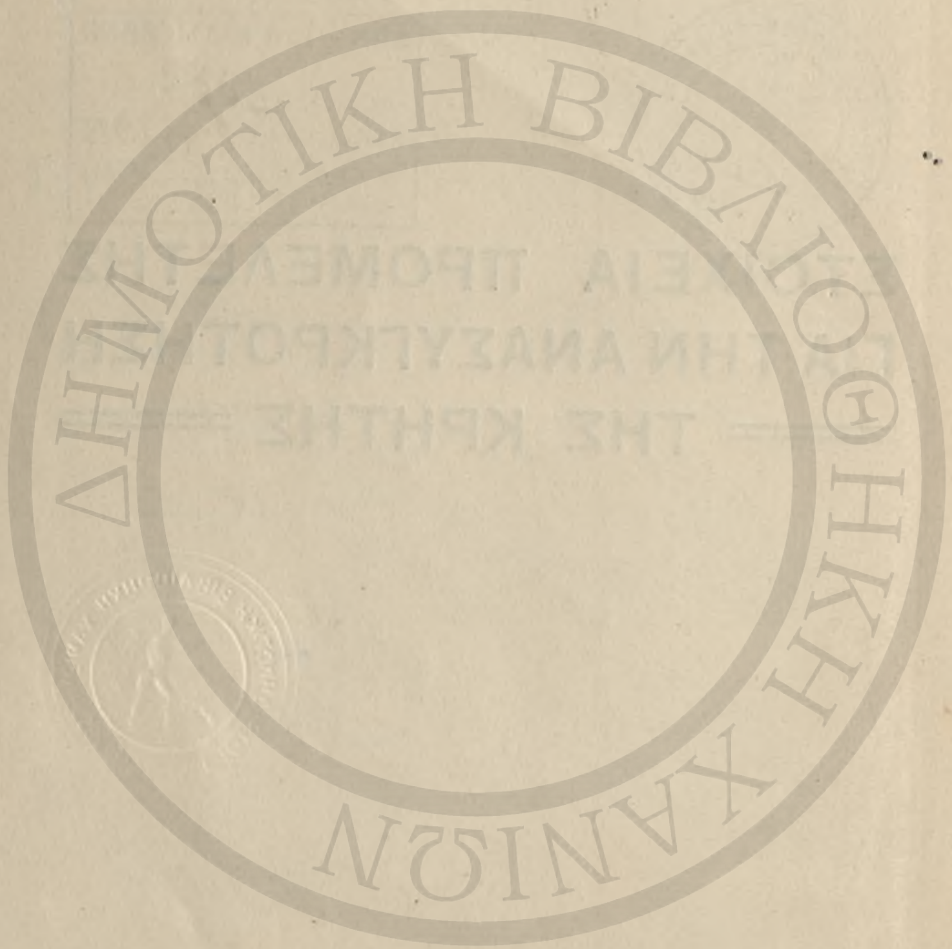
ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ Δ. Π. ΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΜΑΝΩΛΗ Σ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΛΟ

ΔΗΜ. ΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
— ΧΑΝΙΩΝ —
Αξιόθ. 408
Χρονολ. Είσαγ. 5-4-1954
Ειδικότητος Οργανισμ. 119994 .κρ
Αριθ. 338.918ου

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΜΕΛΕΤΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ
== ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ==

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΣΣΕ)

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

Ἡ Μελέτη αὐτὴ εἶναι κακογραμμμένη γιατί ὁ συντάκτης τῆς δὲν συντόμισε νὰ γράφῃ πολλὰ καὶ συχνά.

Ἀποτελεῖ ὅμως τὸ καταστάλαγμα δεκαπέντε χρόνων ἐργασίας καὶ παρατηρήσεων ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὅποιος διαθέτοντας τὶς λίγες γνώσεις του μὲ τὴν ἐντατικὴ ἐργασία του ἐγνώρισε ὅσο μπορούσε καλύτερα τὴν Κρήτη, τὶς ἀνάγκες, τὶς δυνατότητες τῆς παραγωγῆς τῆς καὶ τὸν ἀριστο ἀγροτικὸ πληθυσμὸ τῆς. Τὸ πνευματικὸ καὶ ἠθικὸ ἐπίπεδο τοῦ Κρητικοῦ εἶναι τὸ ὑψηλότερο τῆς ἄλλης Ἀγροτικῆς Ἑλλάδας.

Γιὰ νὰ ἀποδώσουν καὶ νὰ ἀξιοποιηθοῦν οἱ ἀρετὲς του φτάνει μόνον νὰ ἀποκτήσῃ ἡ γεωσιὰ ἄξια τῆς ἐμπιστοσύνης του καὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς, πού νὰ δώσῃ σωστὲς κατευθύνσεις στὴν ΕΡΓΑΣΙΑ του.

Γι' αὐτὸ θέτοντας ὑπὸ τὴν κρίση τοῦ ἀναγνώστη τὴν προμελέτη αὐτὴ τὸν παρακαλῶ ἀφοῦ τὴ διαβάσῃ νὰ διατυπώσῃ τὶς δικές του γνώμες καὶ νὰ κάμῃ χρῆση τῆς δύναμης του γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ σύνταξη τοῦ ὀριστικοῦ σχεδίου ἀνασυγκροτήσεως τῆς Κρήτης καὶ ἡ πράγμα τοποίησις τῆς ἐφαρμογῆς του.

ΜΑΝ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΛΟΣ

Κρητικὸς

ΧΑΝΙΑ, Ἰούλιος 1945

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἡ πῶς μικρὴ ἐπιχείρησις γὰρ νὰ εὐδοκιμήσῃ χρειάζεται τὴν διαρκὴ προσήλωσιν σ' αὐτὴν τοῦ ἐπιχειρηματίου καὶ ἕνα πρόγραμμα ποῦ συντάσσει ὁ ἴδιος μὲ τὴ σκέψιν του.

Ἡ μεγαλύτερη ἐπιχείρησις προχωρεῖ πάνω σ' ἕνα ἀπὸ πρὶν καθορισμένο πρόγραμμα ἐνεργείας.

Κάθε ὀργάνωσις ἐνὸς κράτους ἢ καὶ μιᾶς χωριστῆς περιοχῆς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζεται ὡς μιὰ μεγάλη ἐπιχείρησις μὲ μετόχους ὅλους τοὺς κατοίκους ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀποτελεῖται.

Ἐνεργητικὸ τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐπιχειρήσεως εἶναι ἡ διαθέσιμη ἐργατικὴ δύναμις καὶ οἱ πλουτοπαραγωγικὲς πηγὲς τῆς γῆς, τοῦ ἀέρα καὶ τῆς θαλάσσης.

Σκοπὸς τῆς εἶναι ἡ δημιουργία τῶν συνθηκῶν ποῦ ἀπαιτοῦνται γὰρ τὴν ἀρμονικὴν διαβίωσιν ὅλων τῶν μετόχων καὶ ἡ ἐξύψωσις τοῦ πνευματικοῦ καὶ βιωτικοῦ ἐπιπέδου αὐτῶν.

Γιὰ τὴν καλῦτερη ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ πρέπει ἀπαραίτητα νὰ ὑπάρξῃ κάποιον καλομελετημένο πρόγραμμα πάνω σὸ ὁποῖον πρέπει νὰ βυθίσῃ ἡ διοίκησις τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ πρέπει νὰ εἶναι καλὰ φωτισμένοι αὐτοὶ ποῦ θὰ εἶναι ἐπικεφαλῆς ἐκείνων ποῦ θὰ τὸ συντάξουν καὶ θὰ τὸ ἐφαρμόσουν.

Ἡ Κρήτη ἀποτελεῖ ἕνα μέρος τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιχειρήσεως ποῦ μπορεῖ ν' ἀποτελέσῃ χωριστὸ κλάδο γιὰτὶ εἶναι χωριστὸ Νησί, καὶ μπορεῖ νὰ μελετηθῇ ξεχωριστὰ σ' ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς του καὶ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῶν κατοίκων του μέσθ ἔμωσ σὸ γενικὸ πλαίσιο ὀρθῶν κατευθύνσεων τοῦ Κράτους μας καὶ γενικώτερα ἀκόμη παράλληλα πρὸς τὶς νέες κατευθύνσεις ποῦ δημιουργήσῃ ὁ πόλεμος σ' ὅλον τὸν Κόσμον.

Οἱ τεράστιες θυσίες τὶς ὁποῖες ὑπέστη ὁ κόσμος σὸ Πόλεμον αὐτὸν δημιουργήσαν τεράστιες ἀντιθέσεις μέσα στὶς κοινωνίες, ἐν-

τα ρεύματα κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀνατροπῶν ποῦ θρίσκουν πρόσφορο ἔδαφος στοὺς φτωχοὺς τόπους καὶ ἀποσποῦν τὴν προσοχὴν καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ κόσμου πρὸς τὴν ἐργασία ἢ ὅποια ἀποτελεῖ τὸ μαναδικὸ πραγματικὸ μέσον γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ψυχικῆς ἡρεμίας τοῦ κόσμου τὸν λυτρωμὸ τοῦ ἀπὸ τὴν δυστυχία, τὴν ἀνάκτησιν τῶν ὅσων κατέστρεψεν ὁ πόλεμος καὶ τὴν δημιουργίαν τῆς πραγματικῆς εἰρήνης καὶ εὐτυχίας τοῦ κόσμου.

Ἡ Ἑλλάδα καὶ ἰδιαιτέρως ἡ Κρήτη ἔχει ἀναδείξει ἄτομα πολλὰ ποῦ διέπρεψαν καὶ διαπρέπουν σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς, ἀλλὰ δὲν ἔχει καὶ δὲν εἶχε ποτὲ ὄργανωμένο Κρατικὸ μηχανισμό ὁ ὁποῖος νὰ μπορέσῃ νὰ φθάσῃ στὸ ἐπίπεδο ποῦ ἀπαιτοῦν οἱ κοινωνικὲς καὶ οἰκονομικὲς ἀπαιτήσεις μαζῶ; οὐδέλου.

Ἐτοι ἀναγκαστικὰ τὸ Κράτος ἐστήριξεν ὡς τώρα τὶς ἐλπίδες τοῦ ὅλες στὴν ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία καὶ περιμένει τὰ ἐμβόσματα τῶν Ἑλλήνων τοῦ Ἐξωτερικοῦ γιὰ νὰ μπαλώσῃ τὶς πληγές του. Μπορεῖ νὰ ὑπῆρξεν ἄριστῃ σὲ περικομμένες ὀμαλὲς ἐποχὲς ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία μὰ δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ μᾶς σώσῃ ὡς σύνολο γιὰτὶ μοιραία ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου τὶς περισσότερες φορὲς καταντᾷ ἐγωϊστικὴ χωρὶς ἐναρμόνισον στὶς κατευθύνσεις τῆς. Δὲν ἀρκεῖ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ὅσον καλὴ καὶ νὰ εἶναι εἰς τὸ νὰ προλάβῃ τὴν δημιουργία καταστρεπτικῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀντιθέσεων ἵς ὅποιες δὲν ἐπαρκεῖ ὁ Κρατικὸς Μηχανισμὸς νὰ ρυθμίζῃ καὶ νὰ ἐξουδετερώσῃ γιὰτὶ εἶναι ἀνεπαρκῆς, καὶ ἀφίνει ἀκαθοδήγητες τὶς δυνάμεις τῶν ἱκανῶν πολιτῶν νὰ δερῶν πολλὰς φορὲς πρὸς ἀντίθετες γραμμὰς χωρὶς συντονισμένους κατευθύνσεις καὶ νὰ ἀλληλεξουδετερώνονται ἀντὶ ν' ἀθροίζονται πρὸς ὠφέλιμον δράσιν.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν πραγματικότητα πηγάζει ἡ ἄμεση ἀνάγκη νὰ δώσῃ μία κοινωνικὴ κατεύθυνση τὸ Κράτος πρὸς τὴν ἀτομικὴ δραστηριότητα νὰ τὴν προωθήσῃ καὶ νὰ ἐξασκῆται ἔλεγχος στὴν ἐφαρμογὴ τῆς δράσεως τοῦ ἀτόμου.

Γεννᾶται δηλαδὴ ἔμεσα ἡ ἀνάγκη ἐνὸς σχεδίου ἐνεργείας ποῦ ν' ἀποτελῇ τὴν βᾶσιν ἀπὸ τὴν ὅποιαν νὰ κατευθύνεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀτόμου ὥστε τὸ σύνολο τῶν πολιτῶν ν' ἐργάζεται γιὰ τὴν ἀπόκτησιν καὶ ἀνάκτησιν ἀγαθῶν τὰ ὅποια ν' ἀποτελοῦν καὶ

ἀγαθὰ τοῦ συνόλου. Καὶ εἶναι δυνατὸν αὐτὸ διότι τὰ ὀλικά ἀγαθὰ ποῦ χρειάζεται ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς διὰ τὴν βασικὴν ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν τοῦ εἶναι περιορισμένα ἐνῶ τ' ἀγαθὰ ποῦ μπορεῖ νὰ παραγάγῃ εἶναι ἀπερίοριστα καὶ μποροῦν ν' ἀποτελοῦν γενικώτερα κοινωνικά ἀγαθὰ.

Γιὰ νὰ δωθοῦν ὅμως οἱ σωστὲς κατευθύνσεις χρειάζεται μελέτη καὶ προετοιμασία ἐνὸς σχεδίου ἐνεργείας στὸ ὁποῖον νὰ καθορίζωνται αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἀτόμου πρὸς ἑαυτὸ καὶ πρὸς τὸ σύνολο καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ Κράτους πρὸς τοὺς ὑπηκόους τοῦ.

Τὸ σχέδιο αὐτὸ πρέπει νὰ γίνεται μὲ προοπτικὴ γιὰ πέντε ἢ δέκα χρόνια νὰ ἀνανεώνεται καὶ νὰ συμπληρώνεται πέρνωντας τὰ διδάγματα τῆς πείρας τῶν περασμένων καὶ προβλέποντας νέες προόδους γιὰ τὸ μέλλον.

Ἔνας ποῦ γνωρίζει τὴν Κρήτη προφέροντας τ' ὄνομά της μπορεῖ νὰ φέρῃ ἀμέσως στὴν σκέψη τοῦ ὀλόκληρη τὴν εἰκόνα της καὶ τίς δυνατότητες τῆς ἀναπτύξεως τῆς παραγωγῆς της ποῦ εἶναι ἀρκετὲς γιὰ νὰ διαθρέψουν καὶ νὰ ἐξυψώσουν ἄνετα τὸν πληθυσμὸ της.

Ἄλλες ὅμως αὐτὲς οἱ δυνατότητες πρέπει νὰ μελετηθοῦν σωστὰ καὶ νὰ μποῦν τὸ γρηγορώτερο σ' ἓνα σχέδιο γιὰ ἐφαρμογὴ προτοῦ τὰ κακὰ ποῦ μᾶς δημιούργησεν ὁ πόλεμος φέρουν οὐ ἀλληλεξιδόντως καὶ καταστροφὴ τὸν κόσμον ἐξ αἰτίας τῆς δυστυχίας.

Ἀπὸ τίς σκέψεις αὐτὲς παρακινούμενος ἕκαστα ἓνα προσχέδιο ἀνασυγκροτήσεως τὸ ὁποῖον θίγει μόνον τίς βασικὰς γραμμὰς πάνω στίς ὁποῖες πρέπει νὰ μελετηθῇ καὶ νὰ στηριχθῇ τὸ ὀριστικὸν σχέδιο. Κάθε κεφάλαιό του ποῦ γράφτηκε μὲ λίγες γραμμὰς πρέπει ν' ἀποτελέσῃ θέμα ὀλόκληρης μελέτης ἀπὸ τοὺς εἰδικούς καὶ ὅλα μαζὺ πρέπει μετὰ νὰ ἑναρμονισθοῦν καὶ ν' ἀποτελέσουν τὸ ὀριστικὸν Γενικὸν σχέδιο ἀνασυγκροτήσεως τὸ ὁποῖον θ' ἀποτελέσῃ τὴν ἀφαιτηρία τῆς κοινῆς ἐνεργείας.

Τὸ προσχέδιο ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑπτὰ κεφάλαια στὰ ὁποῖα δίδονται παρακάτω σύντομες ἐξηγήσεις.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ

Α') Δ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. Για να ἔχη ἐπιτυχία ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας τοῦ τόπου μας χρειάζεται πρῶτα νὰ πιστέψῃ ὁ καθένας στὴν ὠφελυμότητά της καὶ νὰ ἔχη ἐκτὸς ἀπὸ τὴν διάθεσιν γιὰ ἐργασία καὶ ὀρισμένες στοιχειώδεις γνώσεις.

Γι' αὐτὸ πρέπει ἡ νέα γενεὰ ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ νὰ μάθουν ν' ἀγαποῦν τὴν ἐργασία καὶ ν' ἀποκτήσουν τίς στοιχειώδεις γνώσεις ἀπὸ τὸ σχολεῖο γιὰ νὰ τραβήξουν μετὰ καθένας τὸ δρόμον τοῦ θὰ νοιώσῃ πῶς μπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσῃ καλύτερα.

Τὸ Δημοτικὸν σχολεῖο πρέπει νὰ εὐρύνῃ τὸν κύκλον τῶν μαθημάτων του καὶ νὰ ἀυξηθῇ ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας ὥστε ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν σχολεῖο νὰ φεύγῃ τὸ παιδί προετοιμασμένον μὲ γεωργικὰς γνώσεις μὲ δειροκομικὰς, καὶ μελισσοκομικὰς καὶ τὰ κορίτσια μὲ γνώσεις μεταξωσκωληκοτροφίας ὥστε νὰ μπορῇ νὰ γίνῃ γρήγορα χρήσιμον μέλος τῆς οἰκογενείας του καὶ τῆς κοινωνίας.

Στὰ παραλιακὰ χωριά καὶ πόλεις πρέπει τὰ παιδιὰ ἀπὸ μικρὰ νὰ μάθουν ν' ἀγαποῦν τὴν θάλασσα, νὰ μάθουν τί μποροῦν νὰ κερδίσουν ἀπὸ τίς θαλασσινὰς δουλειὰς. Ἐτοι ἀπὸ μικρὰ θὰ ἀγαπήσουν τὴν θάλασσα καὶ θὰ τοὺς δοθοῦν εἰ δυνατότητες οὐδ' ἓσα παρουσιάσουν ἐπίδωσιν νὰ γίνων καλοὶ θαλασσινοί, καπετάνιοι, ναῦτες, ψαράδες, ναυπηγοὶ καὶ νὰ ξαναπάρῃ ἡ Κρήτη μίαν ἀξιόλογον θέσιν ἐν τῇ θάλασσᾳ ὅπως εἶχε ἄλλωτὸς οὐδ' ἄλλοτε παραμένα χρόνια.

Ἡ ζικὴ μας γενεὰ ἂν ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν θάλασσα ἀφίεται κατὰ μέγα μέρος ἐν τῇ ἐγκληματικῇ κατεύθυνσιν τοῦ σχολείου μας πρὸς τὸ μέτρον πρὸς τὸ φύγαμον ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον μᾶς ἀπηγόρευσε καθ' ἑσπέρην μὲ τὴν θάλασσαν καὶ αὕτη ἀκόμη τὴν παρουσίαν μας ἐν τῷ μέτρῳ πρὸς τὸν κόσμον ἐλούετο ἐν τῇ θάλασσᾳ μήπως παραδοῦμε τὴν ἐντολήν τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ κολυμπήσομε κρυφά.

Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ γραφοῦν πολλὰ γιὰ τὴν ὀρθότητα τῆς κατευθύνσεως αὐτῆς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ πάρῃ τὸ σχολεῖο πρὸς τὴν θάλασσαν γιὰ τὸ ὅλοι γνωρίζομε πόσες μεγάλας προόδους μποροῦμε νὰ ἔχωμε ἀπ' τὴν θάλασσαν ἂν ἐπιδωθῶμε συστηματικὰ πρὸς αὐτήν.

Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ δοθοῦν αὐτὲς εἰς κατευθύνσεις ἀπὸ τὸ σχολεῖο γιὰ ν' ἀγαπήσουν οἱ νέες γενεαὶ ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ τὸ χω-

ράφι καὶ τῇ θάλασσᾳ. Γι' αὐτὸ ὅμως εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἀναπροσαρμοσθοῦν πρὸς τὶς κατευθύνσεις αὐτὲς εἰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας πρὸς τὰ σπουδάζουσιν εἰς δάσκαλοι καὶ νὰ μετεκπαιδευθοῦν καὶ νὰ βοηθηθοῦν μὲ βοηθητικὰ βιβλία ὅλοι εἰς σημερινὴν δασκάλου ὥστε νὰ μπορέσουν γρήγορα νὰ προσαρμοσθοῦν τὰ σχολεῖα πρὸς τὶς νέες κατευθύνσεις πρὸς τὴν πρέπει νὰ δώσουν στὰ παιδιὰ.

Τὸ σχολεῖο δὲν πρέπει νὰ ἔχη μόνον σκοπὸ νὰ μάθῃ τὸ παιδὶ γραφὴν, ἀνάγνωσιν καὶ ἀριθμητικὴν, ἀρχαίους συγγραφεῖς, ἀλλγευρα, γεωμετρίαν, ἱστορίαν καὶ φυσικὴν ἢ ἄψυχες ἀνώτερες σπουδῆς ὅπως γίνεται ὡς τώρα, ἀλλὰ πρέπει νὰ πάρῃ ὡς κύριον σκοπὸν τὸ νὰ προετοιμάξῃ τὰ παιδιὰ γιὰ τὴν ρεαλιστικὴν ἀντιμετώπιση τῆς ζωῆς γιὰ τὴν ὠφέλημην χρῆσιν τῶν γνώσεων πρὸς τοὺς διδασκὰς γιὰ νὰ θέτῃ τὶς βάσεις γιὰ τὴν δημιουργίαν πολιτῶν πρὸς τὴν πιστεύουσιν πῶς μὲ τὰ φῶτα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἐργασίαν θὰ μπορέσουν νὰ δημιουργήσουν τὴν εὐτυχίαν τὴν δικήν τους καὶ τοῦ περιβάλλοντός τους.

Β') ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ. Μὲ τὴν ἀνασούστασιν καὶ ὀργάνωσιν τῶν Γεωργικῶν συνεταιρισμῶν θὰ μπορέσῃ νὰ δημιουργηθῇ στὴν Κρήτη τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας τῶν χωρικῶν καὶ τῆς ἀλληλοβοηθείας καὶ νὰ γίνῃ δι' αὐτῶν ἡ διαφώτισις καὶ ἡ προπαγάνδα γιὰ τὴν μάχην τῆς ἐργασίας πρὸς τὴν πρέπει νὰ δωθῇ ἀπὸ ὅλους γιὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν.

Διὰ τῶν συνεταιρισμῶν θὰ μπορέσουν πρὸς εὐκόλῃ καὶ μὲ λιγώτερες δαπάνες νὰ ἀνοικοδομηθοῦν τὰ χωριά, νὰ γίνουσιν τὰ τοπικὰ ἔργα κοινῆς ὠφελείας, ἀρδευτικὰ, ἐξυγίαντικὰ, συνεταιρικὰ ἐλαιουργεῖα σύγχρονα παντοῦ ὅπου δὲν ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα ὠφέλιμα ἔργα.

Διὰ τῶν συνεταιρισμῶν θὰ μποροῦν νὰ προμηθεύονται ἐγκαίρως τὰ χωρικὰ τὸ θειάφι, τὴν μελάσσαν, τὰ γεωργικὰ τους ἐργαλεῖα, σπόρους κλπ. καὶ θὰ μποροῦν νὰ διαθέτουν τὰ προϊόντα τους στὶς ἀγορὰς καταναλώσεως μὲ τὶς καλύτερες τιμὰς καὶ νὰ πέρνουν τὰ ἀπαιτούμενα δάνεια στὴν περίοδον τῆς καλλιέργειας.

Οἱ συνεταιρισμοὶ θὰ κατευθύνουν καὶ θὰ προωθοῦν τὶς προσπάθειες τῶν χωρικῶν γιὰ τὴν καλὴν καλλιέργειαν τῶν δένδρων τὸ φύτεμα τῶν νέων καὶ ἐκείνων τῶν εἰδῶν πρὸς τὴν εὐδοκιμήσουν στὴν κάθε περιοχὴν, θὰ διαφωτίζουσιν τοὺς Γεωργοὺς

γιά τὴν συντήρηση, τὴν πρόληψη καὶ θεραπεία τῶν ἀσθενειῶν καὶ
γιά τὸν τρόπο τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν.

Σὲ κάθε Νομὸ τῆς Κρήτης προβλέπεται ἡ ἴδρυσις μιᾶς ἐνώ-
σεως Γεωργικῶν συναρισμῶν γιά τὸν συντονισμό τῶν ἐνεργειῶν
τῶν συνεταιρισμῶν τοῦ Νομοῦ.

Ἡ ἐνωσις θὰ ἐπικοινωνῆ μὲ τις Διοικητικὰς Ἀρχὰς τοῦ
Κράτους καὶ μὲ τὴν Διηγεσία ἀνασυγκροτήσεως ἀπὸ τὴν ὁποίαν
θὰ πέρνη ὁδηγίαι καὶ στὴν ὁποίαν θὰ δίδη τὸν πίνακα τῶν ἀ-
ναγκῶν τῶν συνεταιρῶν γιά τὴν προμήθειαν τῶν εἰδῶν ποῦ χρειά-
ζονται στὸ Νομὸ.

Θὰ ἔχη τὴν φροντίδα γιά τὴν διάθεση τῶν προϊόντων τοῦ
Νομοῦ καὶ γιά τὴν ἐπεξεργασία ἐκείνων ποῦ θὰ χρειάζονται ὁμα-
δικὴ ἐπεξεργασία προτοῦ δωθεῖν στὴν κατανάλωση.

Θὰ παρακολουθῆ τὴν Γεωργικὴν πρόοδο τῶν ἄλλων περιφε-
ρειῶν καὶ τῶν ξένων Κρατῶν καὶ θὰ φροντίζη γιά τὴν διάδοση
κάθε νέας χρησίμου μεθόδου καλλιέργειας καὶ θεραπείας ἢ προ-
λήψεως τῶν ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν.

Θὰ μεριμνᾷ γιά τὴν ὀργάνωση κάθε Φθινόπωρο γενικῆς
ἐκθέσεως τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας τῆς Κρήτης στὴν ὁποία
θὰ μοιράζονται ἠθικὰ καὶ ὕλικὰ ἀμοιβὰς σ' ἐκείνους ποῦ θὰ φα-
νερώσουν τις ποῖοι καλὰ καὶ ἐπιτυχεῖς προσπάθειαι γιά τὴν βιομη-
χανία τὴν βιοτεχνία, τὴν καλλιέργεια καὶ τὴν βελτίωση τῆς πα-
ραγωγῆς σ' ἐκείνους ποῦ θὰ παρουσιάσουν τις καλύτερες ἀποδώ-
σεις ποῦ θὰ ἔχουν φυτέψει τὰ περισσότερα νέα δένδρα, ποῦ θὰ ἔ-
χουν μολιάσει πολλὰ ἄγρια, ποῦ θὰ ἔχουν κλαδέψει καὶ συντη-
ρήσει κατὰ τὸν ὑποδειγματικώτερο τρόπο κείνα ποῦ ἔχουν καὶ ἐ-
κείνων ποῦ ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν τὴν ἐπιτυχεῖ ἐφαρμογὴ νέων με-
θόδων καλλιέργειας, βιομηχανοποιήσεως τῶν προϊόντων καὶ βιο-
τεχνίας.

Θὰ ὀργανώνουν περὶ τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως στὴν ἴδια πόλη
συνέδριο Παγκρήτιο στὸ ὁποῖον θὰ συζητοῦνται ἕλα τὰ θέματα
τῆς κοινωνικῆς προσπάθειας θὰ γίνεται λογοδοσία τῶν ὅσων ἐγι-
ναν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους καὶ θὰ πέρνουνται ἀποφάσεις
γιά τὸ ἐρχόμενο ἔτος.

Γ) ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ. Στὴν Κρήτη ὄλο σχεδὸν τὸ καλο-
καίρι δὲν βρέχει. Γι' αὐτὸ τὰ χωράφια μας ὅπου δὲν ἔχουν φυ-

τευθει μακρόβια δένδρα ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ πότισμα γιὰ νὰ εὐδοκιμήσουν τὰ ἐσπεριοειδῆ καὶ πολλὰ ἄλλα δένδρα καθὼς καὶ ὅλα τὰ εἶδη λαχανικῶν ποὺ καλλιεργοῦνται τὸ θέρος.

Τὰ σιτηρὰ δὲν εὐδοκιμοῦν πολὺ στὸ τόπο μας, γιατί εἰ κάμποι εἶναι λίγαι καὶ τὰ ἐδάφη μας πτωχὰ καὶ ξηρά.

Ἡ ἀνά στρέμα ἀπόδοσις ἑνὸς ἀγροῦ ποὺ ἔχει νερὸ καὶ ποτίζεται τὸ καλοκαίρι εἶναι τοῦλάχιστον δεκαπλασία τοῦ γειτωνικοῦ ποὺ δὲν ἔχει νερὸ νὰ ποτισθῆ.

Γιὰ τὴν λόγο αὐτὸ εἶνα στρέμα γῆς ποὺ ποτίζεται πέρνει ἀξία τοῦλάχιστο δέκα φορές μεγαλύτερη ἀπὸ ἴση ἔκτασις ποὺ βρῖσκεται οὐδὲν περιοχῇ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ποτισθῆ.

Ἡ Κρήτη διαθέτει γιὰ ἀρδεύσεις νερὰ πηγαῖα, ὑπόγεια, οὐδὲν βέβαιον ἐκμεταλλεῦσιμον, καὶ τὰ νερὰ τῆς λίμνης Κουρνᾶ. ἔχει ἀκέρμη καὶ τὴν δυνατὴν κατασκευῆς Τεχνικῶν λιμνῶν μὲ φράγματα ὥστε ν' ἀποθηκεύονται τὰ νερὰ τῶν βροχῶν τὸν χειμῶνα καὶ νὰ χρησιμοποιοῦνται τὸ θέρος γιὰ πότισμα ξηρῶν ἐκτάσεων.

Οἱ κυριότερες πηγές ποὺ βρῖσκονται οὐδὲν ὑψόμετρα καὶ θέσεις πρόσφορες γιὰ τὴν κατασκευὴ ἀρδευτικῶν ἔργων εἶναι τῆς Ἀγυιάς Χανίων, τοῦ Κουρταλιώτη, Ἀργυρουπέλεως, Φουντᾶνας, καὶ Σπηλιεῦ Ρεθύμνης, τοῦ Βόθωνα καὶ Ἀγ. Ἰωάννου Μεσσαράς καὶ τῆς Γεῶ Λυγιάς καὶ Ψυχροῦ Ἱεραπέτρας.

Οἱ παροχές τῶν κυριωτέρων πηγῶν εἰς λίτρας ἀνὰ δευτερόλεπτον εἶναι Ἀγυιάς (μὲ τοῦ Καλαμῶνος) 2300 — Κουρταλιώτη 700 — Ἀργυρουπέλεως 250, — Φουντᾶνας 70, — Βόθωνα 300, — Ἀγίου Ἰωάννου 150.

Τὰ ἐνεργήτα ἐκαστοῦ τοῦ νεροῦ τῶν πηγῶν αὐτῶν κατὰ μέσον ὄρον χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν χωρὶς νὰ χρησιμοποιηθῆ καὶ μᾶς διαφεύγει μιὰ τεραστία ἀξία τὴν ὁποῖαν θὰ εἶχον ὡς πρόσθετον ἐτήσιον εἰσόδημα ἀπὸ τὰ χωράγια ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ ἀρδεύονται κάθε καλοκαίρι ἂν εἶχαν γίνῃ τὰ ἀπαραίτητα ἀρδευτικὰ αὐλάκια.

Ὅλα τὰ διαθέσιμα νερὰ πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῶν καὶ πρέπει κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πρώτου σχεδίου νὰ γίνων ὅλα τὰ ἀπαραίτητα ἔργα ἐπὶ τὴν θὰ ἀξιοποιηθῶν πλέον τῶν 40.000 στρεμμάτων γῆς μὲ σημαντικὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς μας.

Τὰ νερά τῆς λίμνης Κουρνᾶ με ἀντλιοστάσιο θ' ἀνυψωθεῖν 5 ἕως 10 μέτρα ἀπὸ τὴν στάθμη τῆς ἐπιφανείας καὶ θὰ ποτίσουν ἕλην τὴν ἕκτασιν τῆς πεδιάδος Γεωργιουπόλεως— Ἀσπρουλιάνου τῆς ὁποίας, τὰ ἐδάφη εἶναι ἐξαιρετικῆς ποιότητος γιὰ τὴν Κρήτη.

Παράλληλα με τὰ ἔργα αὐτὰ μποροῦν νὰ γίνουν καὶ μικρὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα ἢ δύναιμις τῶν ὁποίων θὰ χρησιμοποιηθῆται γιὰ ἠλεκτροφωτισμὸ τῶν γειτονικῶν χωριῶν καὶ τὴν κίνησιν μικρῶν τοπικῶν βιομηχανικῶν ἐλαιουργείων, μικρῶν ἀλευρομύλων κλπ.

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΜΕΣ ΠΤΩΣΕΙΣ ΥΠΑΡΧΟΥΝ

1) Εἰς Βρύσες Κυδωνίας δι' ἐκμεταλλεύσεως πτώσεως 9 μέτρων τῶν ὑδάτων τῆς ἀρδευτικῆς αὐλακος Ἀγυιάς— Μάλεμε κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων Χανίων. Μπορεῖ νὰ μεταφερθῆ ἐκεῖ μία τουρμπίνα τῆς Ἀγυιάς με τὰ ἐξαρτήματά της χωρὶς βλάβη τοῦ ἐργοστασίου διότι ποτὲ δὲν ἐργάζονται καὶ οἱ τρεῖς πού ἔχει ἀλλὰ συνήθως μόνο ἢ μία.

2) Ἀλμυροῦ—Γεωργιουπόλεως με ἰσχὺν 120 ἵππων. (Τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν ἔργων αὐτῶν πρὸς ἴδρυσιν βιομηχανίας ἀξιοποιήσεως Γεωργικῶν προϊόντων ἀνέλαβα διὰ 50 ἔτη ἀλλὰ λόγῳ τοῦ πολέμου ἀνέβαλα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μὴ μπορώντας νὰ προμηθευθῆ τὰ μηχανήματα πού ἔπρεπε νὰ φέρω ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό.

3) Ἀργυρουπόλεως με ἰσχὺν 50 ἵππων, τῶν ἔργων αὐτῶν ἔχω συντάξει μελέτην με πρόβλεψιν χρησιμοποίησεως πτώσεως 20 μ. διὰ τὴν ἀνύψωσιν νεροῦ εἰς τὸ χωριὸ πρὸς ἰδρυσιν καὶ ἀρδυσιν τῶν κήπων καὶ ἠλεκτροφωτισμὸν καθὼς καὶ τὴν κατασκευὴν ἀρδευτικοῦ αὐλακος πρὸς Ἀρχοντικὴν—Ἐπισκοπὴν.

4) Κουρταλιώτη με ἰσχὺν 400 ἵππων.

5) Βόθωνα (Ζαροῦ) με ἰσχὺν 180 ἵππων.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων πρέπει νὰ γίνῃ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων συνεταιρισμῶν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας καὶ κεφαλαίων τὰ ὁποῖα θὰ διαθέσῃ τὸ Κράτος χωρὶς τόκο καὶ τὰ ὁποῖα θὰ πληρωθεῖν διὰ στρεματικῆς φορολογίας τῶν περιοχῶν πού θὰ ἐξυπηρηθηθοῦν σὲ εἴκοσι ἐτήσιες δόσεις.

Όταν τὰ ἔργα θὰ γίνωνται διὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἄμεσα συνεταιρισμῶν θὰ μπορέσουν νὰ γίνουν χωρὶς σπατάλες, μὲ μικρὰ γενικὰ ἔξοδα, μὲ κάθε δυνατὴν οἰκονομίαν καὶ μὲ τὴν καλυτέραν ἀπόδωσιν τῶν ἔργατων.

Ἐπίσης παράλληλα μὲ τὰ ἔργα αὐτὰ θὰ γίνουσι καὶ τὰ ἀπαρτίτητα ἔργα γιὰ τὴν ἐξυγίανση τῶν ἐλωδῶν περιοχῶν, Γεωργιουπόλεως Ἁγίου Ἰωάννου Πετροχωρίου καὶ Ἀφρατιᾶ Μεσσαρῆς κλπ. καθὼς καὶ ὅσα χρειάζονται γιὰ τὴν συστηματικώτερη ἐκμετάλλευσιν τῶν μικροτέρων πηγῶν καὶ τῶν ἀρδεύσεων δι' ἀντλήσεως ὑπογείων ὑδάτων, ὥστε νὰ αὐξηθοῦν εἰς ἐκτάσεις πρὸ ποτίζονται σήμερον ἀπ' αὐτὰ.

Ἡ ἀρδεύσις ἐκτάσεων διὰ κατασκευῆς τεχνητῶν λιμνῶν θὰ προβλεφθῆ στὸ δεῦτερον ἢ τρίτον σχέδιον, διότι λόγῳ τῆς μεγάλης δαπάνης πρὸς τὴν ἀπαιτηθῆ γιὰ τὴν κατασκευὴν τῶν φραγμάτων καὶ τῆς περιορισμένης Κρατικῆς βοηθείας ἐν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν στὴν περίοδον ἐφαρμογῆς τοῦ πρώτου σχεδίου.

Δ') ἜΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ. Ἡ Κρήτη πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ τὸ γρηγορώτερον συγχρονισμένον δίκτυον ὁδοποιίας γιὰ νὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἡ οἰκονομικὴ ἐκτέλεσις τῶν μεταφορῶν.

Ἡ κατάστασις τῆς ἐπιδομῆς τοῦ δικτύου εἶναι ἀθλία ἢ δὲ συντήρησις του μὲ ἀπλὸ σκυρωτὸ εἶναι ἀνώφελη γιὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀπλοῦ σκυρωτοῦ οὐ καλὴ κατάστασις δὲν ὑπερβαίνει τοὺς ὀλίγους μῆνας ὁσονδήποτε καλὴ καὶ νὰ γίνῃ ἡ κατασκευὴ του.

Ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς κατὰστάσεως οἱ φθορᾶς καὶ γενικὰ εἰς δαπάνες τοῦ αὐτοκινήτου εἶναι δυσανάλογα μεγάλες.

Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸ πρέπει νὰ ἀνακαινισθοῦν τὰ σκυρωτὰ ἔδοστρώματα, καὶ νὰ γίνουσι εἰς μὲ ἀσφαλτικὴ ἐπάλληψις ἢ ἐποία θὰ ἀποτελῆ, μικρὸν ποσοστὸν τῆς δαπάνης ἀνακαινήσεως τοῦ ἔδοστρώματος ^{καὶ} ὅ ὁ δίδει διάρκειαν δεκαπλάσια καὶ ἐπιφάνεια καταστρώματος ἄριστη πρᾶγμα πρὸς συντελεῖ εἰς τὴν μείωσιν τῆς φθορᾶς τοῦ αὐτοκινήτου κάτω τοῦ ἡμίσεως.

Ἡ κατασκευὴ ἀπλῶν σκυρωτῶν πρέπει νὰ ἀπαγορευθῆ καὶ νὰ ἐπιβληθῆ ἡ κατασκευὴ ἀσφαλτικῶν ἐπαλλείψεων μὲ τάσιν νὰ βελτιωθοῦν ὅποτε θὰ εἶναι δυνατόν εἰς ἐμποτισμούς, ἡμιμόνιμα καὶ μόνιμα ἔδοστρώματα. Μέχρις ὅτου συμπληρωθῆ ἡ ἀνακαίνησις τοῦ δικτύου θὰ γίνῃ ἐπισκευὴ τῶν λάκκων μὲ ἀμμοχάλικο

διότι κάθε άλλη δαπάνη συντηρήσεων με απλό σκυρωτό είναι άσκοπη.

Ἡ ἀνακαινίσις ὄλου τοῦ δικτύου πρέπει νὰ γίνῃ με πρό-
γραμμικὸ ὅποιον θὰ μελετηθῇ μαζὶ με τὶς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες
Δημοσίων Ἔργων Κρήτης.

Ἡ σειρὰ πρωτεραιότητος θὰ δεισθῇ με βάση τὴν πυκνό-
τητα κυκλοφορίας τῶν ὁδῶν ὥστε νὰ ἐξυπηρετοῦν τὰ τμήματα
ποῦ θὰ πρωτοανακαινισθοῦν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα ὀχήμα-
τα σὲ ἀριθμὸ καὶ θάρος μεταφορῶν.

Ἡ κατασκευὴ νέων ὁδῶν θὰ ἀκολουθήσῃ σειρὰν με βάση τὴ
μεγαλύτερη παραγωγὴ τῶν περιοχῶν ποῦ θὰ ἐξυπηρετήσουν, τὴ
δυνατότητα τῆς ἀναπτύξεως τῆς περιοχῆς με τὴν κατασκευὴ τῆς
ἑδοῦ καὶ τὴν ἀνάγκην κατασκευῆς ἄλλων ἔργων εἰς τὴν περιοχὴ
τὴν ὁποίαν θὰ ἐξυπηρετήσῃ ἡ νέα ὁδός.

Γιὰ νὰ ἀκολουθηθῇ ἡ οὐσιγὴ λύσις θὰ συνταχθῇ ὁ χάρτης
ἀνακαινήσεως καὶ κατασκευῆς νέων ὁδῶν κατόπιν μελέτης καὶ
ἐπάνω στὸ χάρτη θὰ σημειωθῇ καὶ ἡ σειρὰ ἐκτελέσεως τῶν ἔρ-
γων αὐτῶν.

Ε') ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. Ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία ἀπὸ τὸν
προηγούμενον πόλεμον καὶ ὕστερα πῆρε ἀξιόλογη ἀνάπτυξιν. Με
τὴν τάση ἔμως τῆς αὐταρκειᾶς τὴν ὁποίαν οἱ ἀνταγωνισμοὶ τῶν
Κρατῶν ἐπέβαλαν καὶ τὴν ὁποίαν ἀναγκασθήκαμε καὶ οἱ Ἕλλη-
νες νὰ ἀκολουθήσωμεν, ἡ βιομηχανία μας ἐπεξετάθη εἰς κλάδους
παθητικῶς χαίρει ^{εἰδος} τελωνειακῶς προστατευτικῶς δασμῶς πρᾶγμα
ποῦ ἀποτελεῖ πληγὴ Κοινωνική. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ τοῦ λεγομέ-
νου τελωνειακοῦ πολέμου μεταξὺ τῶν Κρατῶν εἶχεν ὡς ἀποτέλε-
σμα νὰ παραμεληθοῦν οἱ βιομηχανίες ἀξιοποιήσεως ἐγχωρίων
προϊόντων, οἱ ὁποῖες ὀλιγώτερον ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὶς τιμὰς τῶν
πρώτων ὑλῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ κατεύθυνσις τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ πάρῃ ἡ βιομηχανία
μας εἶναι πρὸς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ γεωργικοῦ καὶ ὀρυκτοῦ πλού-
του τῆς χώρας μας.

Με τὸν τρόπο αὐτὸ τὰ προϊόντα μας θὰ στέλνωνται στὰς
καταναλωτὰς ὄχι πρὸς βιομηχανοποίησιν ὡς φθηνὴ πρώτη ὕλη,
ἀλλὰ ἔτσιμα ἀξιοποιημένα με τὴν ἐργασία τῆς βιομηχανίας μας.

Τὸ λάδι μας εἰγόραζαν οἱ Ἴταλοί, τὰ κρασιά μας οἱ Γάλλοι

καὶ ἀφοῦ τὰ ἐπεξηργάζοντο προσέφεραν λάδι Ἰταλίας καὶ κρασιὰ Γαλλικὰ τυποποιημένα μὲ τιμὰς ἀρκετὰ σημαντικὰς πρὸς ὄφελός τους.

Ἡ μελέτη καὶ ἡ πείρα πολλῶν ἐτῶν ἀπέδειξεν καὶ ἐπέβαλε γενικῶς τὴν τυποποίησιν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς ὄφελος μεγάλο τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ τυποποίησις τῶν προϊόντων μας πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν βιομηχανῶν καὶ τοῦ τόπου ὁλοκλήρου.

Μὲ τίς προϋποθέσεις αὐτὲς πρέπει νὰ στραφοῦμε πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας τῆς Κρήτης καὶ ἰδιαίτερος πρὸς τοὺς παρακάτω κλάδους.

1) Προϊόντα ἐλαιοκάρπου. Ἡ βιομηχανία τῶν προϊόντων αὐτῶν ἐλαίου, πυρηνελαίων, σάπωνος κλπ. ποὺ ἀποτελοῦν τὴν κυριώτερη παραγωγή τῆς Κρήτης, πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὴν κυριώτερη προοπτικὴν τοῦ Κράτους καὶ ὄλων πρὸς ἀποχέλουται μὲ αὐτήν.

Ἔχομεν τεραστίας ἐκτάσεις μὲ ἐλαιόδενδρα ἀλλὰ παράγομεν λάδι ἀθλίας κατὰ τὸ πλεῖστον ποιότητος κατάλληλο κατὰ μεγάλο μέρος μόνον γιὰ βιομηχανικὴ χρῆσιν.

Εἰς τίς περισσότερες περιοχὰς χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τῶν κατοίκων γιὰ τὴν διατροφή των λαδι μεγάλης ὀξύτητος καὶ ἀνάθαρτον τὸν ὄπιστον καταστρέφει τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμόν, τὸν προδιαθέτει γιὰ πολλὰς χρόνιες ἀσθένειαι καὶ ἔλκη στομάχου ἐκζέματα, δερματικὰ καὶ γιὰ τὴν ἀγιάτρευτη ἀσθένεια τῆς Δέπρας.

Ὅχι μόνον ἡ βιομηχανία τοῦ λαδιοῦ πρέπει νὰ συμπληρωθῇ καὶ νὰ ἀναδιοργανωθῇ σὲ θέσιν συγχρόνων μεθόδων, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἡ ὀργάνωσις ἀπὸ τὴν περιποίησιν τοῦ ἐλαιοδένδρου κατὰ τὴν περίσθον τῆς καρπεφορίας, νὰ συστηματοποιηθῇ ἡ συγκομιδὴ τοῦ καρποῦ καὶ κυρίως νὰ ἐπιβληθῇ τὸ ἄλεσμα τοῦ καρποῦ ἀμέσως μετὰ τὴν συγκομιδὴν ὥστε νὰ μὴ μεσουλαβῇ τὸ διάστημα πρὸς προκαλεῖ τίς διάφορες ζημιώσεις πρὸς παθῆναι ὁ ἐλαιόκαρπος μὲ τὴν καθυστέρησιν τοῦ ἀλέσματος του καὶ πρὸς καταστρέφουσαν τὴν ποιότητητα τοῦ περιεχομένου λαδιοῦ καὶ μικρύνουσαν τὴν ἀπόδοσίν του. Γιὰ νὰ προλάβωμε αὐτὸ τὸ κακὸ πρέπει νὰ γίνῃ ὑποχρεωτικὴ ἡ παράδοσις κάθε βράδυ εἰς τὸ συνεταιρικὸν ἐλαιουργεῖο ὅλης τῆς ποσότητος ἐλαιοκάρπου πρὸς μα-

ζεύουν οι παραγωγοί και να αλθέται τις δύο επόμενες ημέρες αφού καθαρίζεται πρώτα εις το ειδικό πλυντήριο. Κάθε παραγωγός θα πέρνει τότε λάδι άριστης ποιότητας ανάλογα με την ποσότητα ελαιοκάρπου που παρέδωσε, θα έχη μεγαλύτερη απόδοση και θα ύφίσταται μικρότερη δαπάνη άλεστικών διότι θα κερδίζη έξοδα μεταφοράς ελαιοκάρπου από το σπίτι του εις το ελαιουργείον και την άπασχόλησιν του χώρου που χρειάζεται για την άποθήκευσι στο σπίτι του.

Πρέπει επίσης να άπαγορευθη το φάγωμα λαδιού μεγαλύτερης δξύτητος των 5 βαθμών δια λόγους ύγείας. Λάδι που θάχει δξύτητα μεγαλύτερη των 5 βαθμών θα δίδεται ύποχρεωτικώς στη βιομηχανία για έπεξεργασία. Πρέπει να διαδοθη παράλληλα ή χρήσις λαδιού «κουπέ» που συνδυάζει το ύγιεινόν και εύγεστο.

Οί σημερινές βιομηχανίες λαδιού και εκείνες που θά δημιουργηθούν πρέπει να τείνουν με συνεργασία με την ύπηρεσίαν συντονισμού τής παραγωγής εις την κατασκευήν ώρισμένων έλεκτικών και σταθερών τύπων λαδιού για να καταστή η εύκολη ή διάθεση του εις τις άγορές του έξωτερικού και να πετύχουμε τις μεγαλύτερες δυνατές τιμές και την διάδοσή του.

Η βιομηχανία του πυρηνελαίου πρέπει να συγχρονισθη όπου είναι άνάγκη να ιδρυθούν και νέα πυρηνελαιουργεία κοντά εις τα κέντρα παραγωγής ώστε να μη γίνεται άφορμή να χάνεται πυρήνα ή να μικρένη ή τιμή που πέρνει ο παραγωγός πληρώνοντας μεγάλα μεταφορικά έξοδα δυσανάλογα προς την αξία του προϊόντος όταν η περιουσία του θρίσκεται σε μεγάλη άπόσταση από τα πυρηνελαιουργεία, διότι μία οκά πυρηνέλαιο έπιβαρύνεται με μεταφορικά δώδεκα οκάδων πυρήνας, που χρειάζεται για να γίνη.

Σε πολλές περιπτώσεις τα έξοδα μεταφοράς τής πυρήνας από του μακρυνού τόπου παραγωγής μέχρι του πυρηνελαιουργείου ήσαν μεγαλύτερα από την τιμήν που μπορούσε να πληρωση το έργοστάσιον την πυρήνα που του έφερναν. Γι' αυτό αναγκαστικά ένα μεγάλο μέρος τής πυρήνας ήταν άσύμφορο να μεταφερθη εις το έργοστάσιον και έχανετο ή παραγωγή άνάλογου πυρηνελαίου.

Τα έργοστάσια σαπωνοποιίας πρέπει να χρησιμοποιούν για την κατασκευή σαπουνιού κοινής χρήσεως μόνον πυρηνέλαιον, τις

πάστες ραφιναρίας (υπολείμματα εξουδετερώσεως τῆς ὀξύτητος τοῦ λαδιοῦ) καὶ τοὺς κατοιγάρους διὰ νὰ μένη γιὰ διατροφή καὶ ἐξαγωγή ὅλο τὸ καλῆς ποιότητος λάδι. Ἡ βιομηχανία τοῦ ἀρωματικοῦ σαπουνιοῦ πολυτελείας πρέπει νὰ συστηματοποιηθῇ.

2) Βιομηχανία σταφίδος. Ἡ βιομηχανία αὐτὴ εἶχεν ἀρκετὰ προσδεύσει εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἰδίως εἰς Ἡράκλειον. Πρέπει νὰ βοηθηθῇ ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ ὅλες τὶς σύγχρονες μεθόδους ἐπεξεργασίας καὶ συσκευασίας.

Καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ δωθῇ ἡ κατεύθυνσις τῆς τυποποιήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ νὰ ἐλέγχεται ὥστε νὰ ἔχη τὴν βεβαιότητα ὁ ἀγοραστὴς τοῦ προϊόντος μας αὐτοῦ ὅτι ἀγοράζοντας ὠρισμένο τύπο θὰ θρῶσκει πάντοτε εἰς τὸ κινώτιον ποῦ ἀγοράζει τὴν αὐτὴν ποιότητα, εἶδος καὶ ποσότητα σταφίδας.

Κατὰ τὰ χρόνια τῆς Κατοχῆς ἐξ αἰτίας τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς σταφίδος ἀπὸ τοὺς κατακτητὰς καὶ τῶν ἐπιτάξεων, ἡ βιομηχανία τῆς σταφίδος καὶ κυρίως εἰς σταφιδοπαραγωγοὶ ἔπαθαν τεράστιες ζημίαι. Οἱ ζημίαι συνεπληρώθησαν ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν θεοῦ καὶ θεϊκοῦ χαλκοῦ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα.

Ἡ καλλιέργεια τῆς σταφίδας καὶ ἡ πρόληψις τῶν ἀσθενειῶν ἦταν ἀδύνατη. Ἡ ἔλλειψις ψωμοῦ ἠνάγκασε πολλοὺς νὰ ξεπατώσουν τὴν σταφίδα γιὰ νὰ σπεύρουν κοιθάραι καὶ ἄλλους νὰ τὸ καλλιεργήσουν στὰ ἐνδιάμεσα κενὰ εἰς βίρος τῆς σταφίδος.

Γιὰ αὐτὸ χρειάζονται σήμερον εἰς σταφιδοπαραγωγοὶ μας ἐνλοχυσὴ γιὰ νὰ μπερέσῃ νὰ ἐπανεέλθῃ ἡ παραγωγή στὴν προπολεμικὴ ἀπόδοσιν καὶ νὰ τὴν περάσῃ.

3) Βιομηχανία κονσερβῶν λαχανικῶν καὶ φρούτων. Παράλληλα μὲ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργικῆς μας παραγωγῆς καὶ κυρίως μὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων τῆς Κρήτης μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ ἀποδώσῃ πολλὰ ἀγαθὰ ἡ βιομηχανία Κονσερβῶν, φρούτων καὶ λαχανικῶν τῶν ὁποίων ἡ παραγωγή θὰ φθάσῃ εἰς πολλαπλάσιον τῆς σημερινῆς.

Ἡ ἐκλεκτὴ ποιότητα καὶ ἡ ποικιλία τῶν εἰδῶν αὐτῶν ποῦ εὐδοκίμοῦν στὸν τόπον μας θὰ συντελέσουν ὥστε νὰ δώσῃ ἡ βιομηχανία αὐτὴ ἐξαιρετικὰ προϊόντα καὶ νὰ εὐδοκιμήσῃ.

4) Βιομηχανία ζάχαρης καὶ μελάσσας

ἀπὸ χαροῦπι. Ἐξ αἰτίας τῆς ἀδυναμίας τῶν μεσογειακῶν χωρῶν νὰ καλλιεργήσουν σὲ μεγάλες ποσότητες τὰ κοκκινογούλια ἢ τὸ ζαχαροκάλχμο τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν οἱ βιομηχανίες γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ζάχαρης ἀπὸ τὸ καθάρισμα τῆς ὁποιᾶς θγαίνῃ ἢ Μελάσσα ὡς ὑποπροϊόν, πολλοὶ ἐπιστήμονες ἀσχολήθησαν ἀπὸ πολλὰ χρόνια γιὰ νὰ κατορθώσουν νὰ ἐγάλουν τὴ ζάχαρη ἀπὸ τὸ χαροῦπι.

Ἐπιτυχεῖς ἐργασίες καὶ προόδους ἔκαμαν πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτῇ Ἴταλοι κυρίως ἐπιστήμονες καθὼς καὶ ὁ καθηγητῆς τῆς χημείας στὸ Πολυτεχνεῖον μας κύριος Βέης.

Ἔτσι σήμερον εἶναι δυνατὴ μὲ ἀνεκτὸ βιομηχανικὸ κόστος ἡ κατασκευὴ ζάχαρης ἀπὸ χαροῦπι στὸν τόπο μας.

Ἡ παραγωγὴ τοῦ χαρουπιοῦ στὴν Κρήτη εἶναι μεγάλη καὶ μπορεῖ νὰ ἀξηθῇ εὐκολα. Ἡ χαρουπιὰ εἶναι τὸ ὀλιγαρκέστερο δένδρον. Δὲν ζητᾷ οὔτε πότισμα, οὔτε σκάψιμο, οὔτε λίπασμα οὔτε πλούσιο χῶμα γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὸν καρπὸ τῆς. Φυτρώνει καὶ εὐδοκιμεῖ καὶ στὶς πιδὲ πετρώδεις ἐκτάσεις. Τέτοιες ἐκτάσεις πολὺ μεγάλες ὑπάρχουν στὴν Κρήτη ἀκόμη γυμνές καὶ μποροῦν νὰ καλυφθοῦν μὲ χαρουπιές εὐκολα καὶ σὲ λίγα χρόνια νὰ παραπλασιασθῇ ἡ παραγωγὴ μας σὲ χαροῦπι.

Μὲ βίωση τὰ ἀσφαλῆ αὐτὰ στοχεῖα πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸ Κράτος καὶ οἱ εἰδικοί τὴν ἰδρύσει βιομηχανίας ζάχαρης καὶ Μελάσσας στὴν Κρήτη.

Θὰ ἔχουμε τίς ὠφέλειες τοῦ κέρδους συναλλάγματος, τῆς ἀξίωσης τῆς παραγωγῆς μας καὶ τῆς δημιουργίας ἐργασίας γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους.

5) Βιομηχανία Κρασιῶν. Ἡ Ἑνωσις Οἴνοποιητικῶν Συνεταιρισμῶν Κρήτης ἔκαμε μιὰ ἀξιόλογη προσπάθεια στὸν κλάδο αὐτὸ τὰ τελευταῖα χρόνια πρὸ τοῦ πολέμου. Εἶχεν ἀρχίσει νὰ κατασκευάζῃ ὠριμένους τύπους κρασιῶν εἶχεν ἀποκτήσει ἀξιόλογες ἐγκαταστάσεις εἰς Μάλεμε, Κολυμπάρι, Καστέλλι, Ἡράκλειο καὶ Σητεῖαν μὰ ὁ πόλεμος διέκοψε τὴν πρόσοδό τους.

Ἐχουμε στὴν Ἑλλάδα ὠραία κρασιὰ καὶ εὐδοκιμεῖ παντοῦ τὸ ἀμπέλι, στὴν Κρήτη δὲ σὲ μεγάλο βαθμὸ. Δὲν ἔχουμε ἔμως ἀκόμη προσδεύσει στὴ βιομηχανία τοῦ κρασιοῦ ὅπως ἡ Γαλλία ἢ Ἰσπανία καὶ ἡ Ἴταλία ὥστε νὰ μποροῦμε νὰ παρουσιάσουμε

καὶ μεῖς ἀνάλογως σταθεροῦς τύπους κρασιῶν ὅπως αὐτοὶ καὶ πολλὰς φορές αὐτὰ πέραν τὰ κρασιά μας ὡς πρώτη ὕλη γιὰ τὴν δική τους βιομηχανία.

Δὲν μᾶς λείπουν οὐτε εἰ ἀπαραίτητες πρῶτες ὕλες εἴη ἡ πνευματικὴ ἐπαρκεσία γιὰ νὰ φθάσουμε στὴν πρόοδο τῶν ἄλλων.

Μᾶς λείπει μόνο ὁ συντονισμὸς τῆς προσπάθειάς καὶ ἡ ἀπαραίτητη Κρατικὴ βοήθεια καὶ κατεύθυνση.

Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐνισχυθῆ καὶ νὰ συντονισθῆ ἡ προσπάθειά μας νὰ βιομηχανοποιήσουμε καὶ νὰ τυποποιήσουμε τὰ ἐξαιρετικὰ ὡς πρώτη ὕλη Κρητικὰ μας κρασιά γιὰ νὰ διεκδικήσουμε καὶ νὰ πάρουμε μιὰ ἀπὸ τίς πρῶτες θέσεις στὴ διεθνή ἀγορὰ τῶν κρασιῶν.

6) Βιομηχανία Οἰκοδομικῶν Ὑλικῶν.
Βιομηχανία οἰκοδομικῶν ὕλικῶν εἰς τὴν Κρήτη εἶναι σχεδὸν ἀνυπαρκτος. Πρῶτες ὕλες ὑπάρχουν γιὰ εἶδη κεραμοουργίας, ἀσβεστοποιίας καὶ τοιμέντου.

Τὰ προϊόντα τῶν βιομηχανιῶν αὐτῶν ἐπιβαρύνονται μὲ μεγάλη μεταφορικὰ ἔξοδα καὶ ἓνα μεγάλο μέρος τῆς τιμῆς τῶν εἰς τὴν ἀγορὰν καταναλώσεως ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ μεταφορικὰ.

Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ βιομηχανία οἰκοδομικῶν ὕλικῶν στὴν Κρήτη θὰ εἶναι καὶ βιώσιμη καὶ ὠφέλιμη.

Πρέπει νὰ ἰδρυθῆ βιομηχανία κεραμοειδῶν Γαλλικοῦ καὶ ἐγχωρίου τύπου, τούβλων καὶ ἄλλων συγγενικῶν εἰδῶν συγχροισμένη μὲ παραγωγὴ τυποποιημένων προϊόντων.

Ἡ βιομηχανία τοιμέντου στὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ καλύψῃ τίς ἀνάγκες τοῦ τόπου.

Ἡ Σούδα παρουσιάζει εὐνοϊκοὺς ὅρους γιὰ τὴν κατασκευὴ ἐνὸς μεγάλου ἐργοστασίου τοιμέντου Πόρτλαν. Ἔχουν ἐξετασθεῖ τὰ πετρώματα τὰ ὅποια εὐρέθησαν κατάλληλα. Εὐρίσκονται ἐκεῖ μαζί τὰ ἀργιλικὰ καὶ ἀσβεστολιθικὰ πετρώματα ποὺ χρειάζονται, εἶναι κοντὰ εἰς τὴν θάλασσα ὑπάρχει νερὸ καὶ μὲ λίγα ἔργα θὰ εἶναι δυνατόν νὰ πλευρίζουν τὰ πλοῖα στὸ ἐργοστάσιο γιὰ τὸ ξεφόρτωμα τοῦ καρβόνου καὶ τὸ φόρτωμα τοῦ τοιμέντου.

Ἡ δαπάνη ὅμως ποὺ χρειάζεται γιὰ ἓνα τέτοιο ἐργοστάσιο εἶναι μεγάλη ὅπως μεγάλη εἶναι σήμερα καὶ ἡ δυσκολία προ-

πρεμηθείας και μεταφορας των μηχανημάτων. Γι' αυτό η πραγματοποίησης της σκέψους αυτής είναι για το μέλλον.

Εκείνο όμως που μπορεί να γίνει σήμερα είναι η κατασκευή εργοστασίου παραγωγής Ρωμαϊκού Τοιμέντου. Για το τοιμέντο αυτό χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη μάργα ή όποια ψήνεται με θερμοκρασία κατά 400 βαθμούς περίπου μικρότερη της θερμοκρασίας που χρειάζεται το ψήσιμο για το τοιμέντο Πόρτλαν. Κατά την γνώμη του Καθηγητού του Ε. Μ. Πολυτεχνείου κ. Αλ. Βουρνάζου το Ρωμαϊκό τοιμέντο μπορεί άριστα να αντικαταστήσει το τοιμέντο Πόρτλαν σ' όλες τις συνήθεις κατασκευές.

Για την κατασκευή ενός τέτοιου εργοστασίου χρειάζεται μόνο ένα κοινό όρθιο καμίνι συνεχούς καύσεως κτιστό και ένας μύλος για το άλεσμα του τοιμέντου. Τα υλικά για την κατασκευή του μπορούν εύκολα να βρεθούν και με τις σημερινές συνθήκες και γι' αυτό σήμερα πρέπει να παρουσιάσει ενδιαφέρον ή δημιουργία τέτοιας βιομηχανίας.

7) Βιομηχανία χυμών έσπεριδοειδών και Αιθερίων έλαιων. Το εργοστάσιο της ΑΣΤΕΛ αποτέλεσε τα τελευταία πρό του πολέμου χρόνια μία σημαντική πρόοδο στη Κρήτη με την παραγωγή χυμών πορτακαλιού άριστα διατηρουμένων, μαρμελάδας κλπ. Ο πόλεμος και οι γερμανικές επιτάξεις σταμάτησαν κάθε πρόοδο.

Η Κρήτη έχει πολλά άρωματικά φυτά όπως δάφνη, φασκομηλιά, ρήγανι, σταμόχορτο κλπ. κλπ. καθώς και τις φλούδες των έσπεριδοειδών από τα όποια μπορούν να παραχθούν αιθήρια έλαια.

Πρέπει για τους λόγους αυτούς να αποτελέσει μέρος της προσπάθειας μας και ο κλάδος αυτός.

Η παραγωγή του οίνοπνεύματος πρέπει να συνδυασθεί με την βιομηχανία κρασιών, την βιομηχανία κατασκευής ζάχαρης, από το χαρούπι, με συνδυασμό με την βιομηχανοποίηση της σταφίδος που δεν είναι φαγώσιμη.

Στην ετήσια γεωργική έκθεση θα μετέχουν όλες οι βιομηχανίες με τα προϊόντα τους και στο συνέδριο των συνεταιρισμών με αντιπροσώπους των.

ΣΤ'. ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ. Είναι γνωστές οι μεγάλες καταστροφές που έπαθεν η Κρήτη κατά την κατάληψή της από τους Γερμανούς και καταστροφές πολλών χωριών τις οποίες έκαμαν κατά το διάστημα της κατοχής για λόγους άντεκδικήσεων και τρομοκρατίας του πληθυσμού.

Είναι ακόμα γνωστόν ότι οι συνθήκες κατοικίας των χωρικών της Κρήτης είναι άθλιες για το μεγαλύτερο μέρος των κατοίκων. Η άθλιότης αυτή παρουσιάζεται γενικώτερα σ' όλα σχεδόν τα χωριά της Ελλάδος.

Μιά από τις πολλές άθλιότητες που αναγκάζουν τους χωρικούς μας να φεύγουν από το χωριό και να ζητούν να ζήσουν στην πόλι είναι και οι άθλιες όροι της κατοικίας των.

Μέσα στη γενική προσπάθεια της ανασυγκροτήσεως της Κρήτης πρέπει να πάρη μιá από τις πρώτες θέσεις το αγροτικό σπίτι.

Πρέπει να μελετηθῆ το 'Αγροτικό σπίτι από 'Αρχιτέκτονες που θα μελετήσουν πρώτα καλά τις τοπικές συνθήκες της ζωής των αγροτών και των φυσικών υλικών που παρέχει ο τόπος για να κατασκευασθούν σπίτια οικονομικά από πολλά υλικά του τόπου με την διαρρύθμιση και την έκταση που χρειάζεται για να είναι το σπίτι οργανικά και έξυπνρητικό όλων των αναγκών του αγρότη.

Η ανοικοδόμησις πρέπει να αποτελέση φροντίδα των αγροτικών συνεταιρισμών με την βοήθεια των οποίων θα μπορέσουν να προμηθευθούν τα υλικά και να κτίσουν οικονομικώτερα τα αγροτικά σπίτια.

Όπου είναι κατεστραμμένα τα χωριά δὲν πρέπει να επιτραπῆ ἡ ανοικοδόμησις παρά μετά την έγκριση ενός σχεδίου του χωριού. Και στα άλλα χωριά είναι ανάγκη να γίνη κάποιον σχέδιο του οποίου θα γίνεται εφαρμογή για κάθε καινούρια οικοδομή.

Η ανοικοδόμησις των πόλεων της Κρήτης πρέπει να μπῆ σὲ δεύτερη μοίρα από την ανοικοδόμησις του χωριού για να μη έξακλουθήσῃ ἡ ἀρρώστεια που λέμε αστυφιλία ἡ οποία θα λείψῃ μόνον όταν ανασυγκροτηθῆ το χωριό και ἡ Γεωργική παραγωγή.

Ζ'. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ. Για την πραγματοποίησιν όλων αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν και τὸ συντονισμό τῶν κατευθύν-

σεων είναι ανάγκη δημιουργίας μιᾶς υπηρεσίας συντονισμοῦ ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας θὰ εἶδῃ ὅλες τὶς κατευθύνσεις τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἐργασίας καὶ θὰ ἐλέγχει τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου τῆς ἀνασυγκροτήσεως.

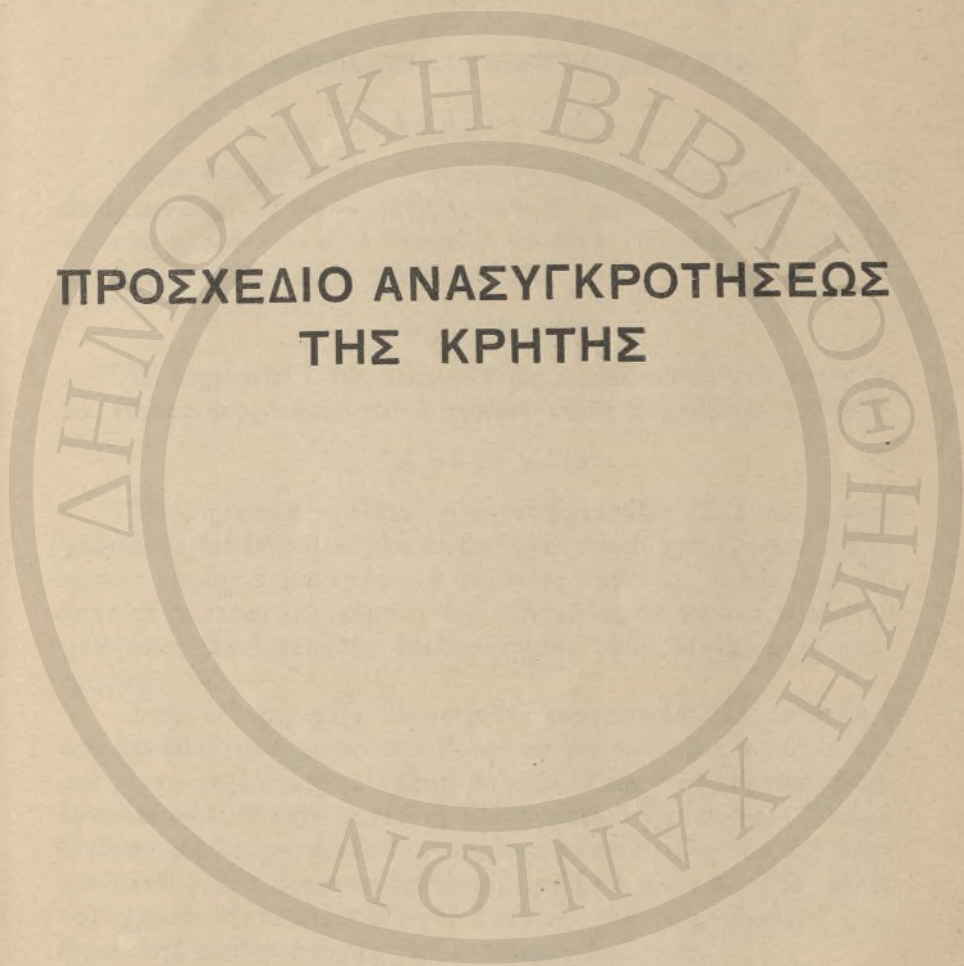
Ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ πρέπει νὰ ἔχη ἓνα γραφεῖον παρατηρήσεων μελετῶν καὶ πληροφορειῶν τὸ ὁποῖον θὰ συντάσῃ τὰ προγράμματα τῶν διαφόρων κλάδων γιὰ νὰ δίδωνται αἱ κατευθύνσεις στὶς διάφορες ὑπηρεσίες καὶ ὀργανισμούς.

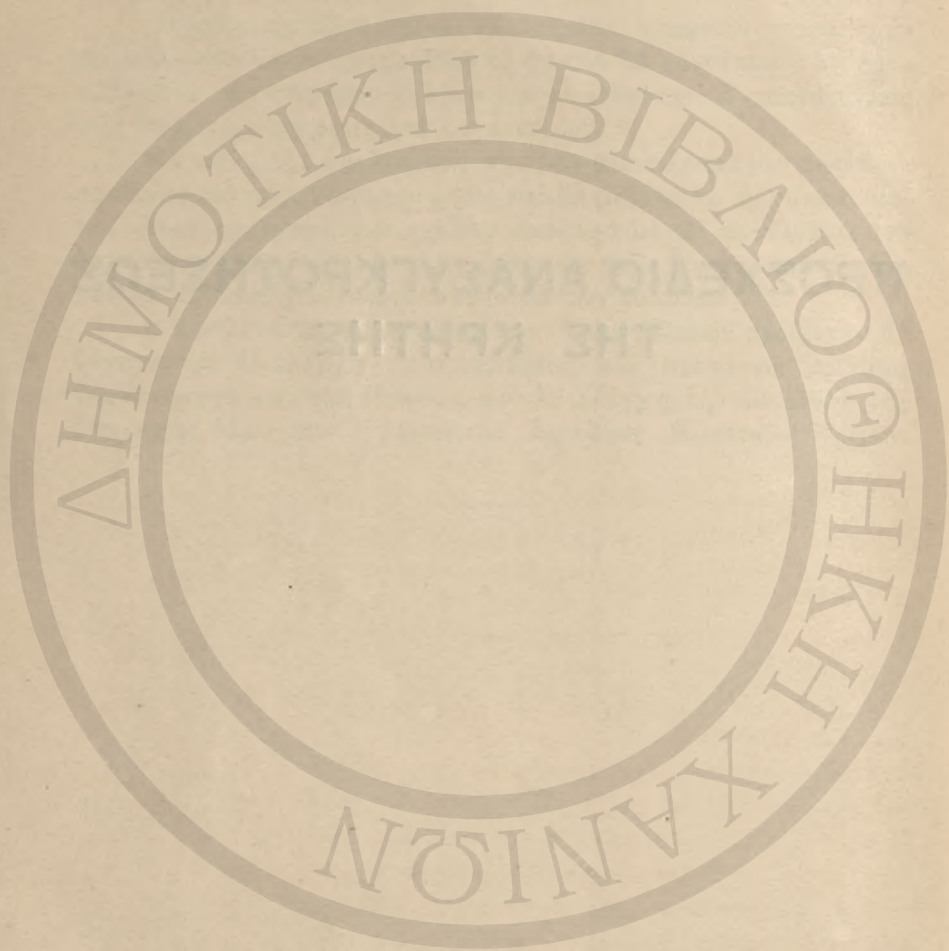
Θὰ κάνῃ τὸν ἀπολογισμό τῆς τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς προσπάθειας τοῦ προηγουμένου ἔτους καὶ θὰ μελετᾷ τὴ βελτίωση καὶ τὴν ἀναπροσαρμογὴ τοῦ σχεδίου ἀνάλογα μὲ τὶς προβλέψεις τοῦ ἐρχομένου ἔτους καὶ τῶν νέων ἀναγκῶν ποὺ θὰ παρουσιάζονται καὶ θὰ συντάσῃ τὸν προϋπολογισμό τῶν δαπανῶν.

Θὰ μελετᾷ τὴ τυποποίηση τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων θὰ δέχεται καὶ θὰ ἐλέγχει τὶς προσπάθειες καὶ προτάσεις ἰδρύσεως νέων βιομηχανιῶν ὑπὸ ἰδιωτῶν, καὶ θὰ ἐλέγχει τὴν ἐκτέλεση τῆς ὑπηρεσίας ὄλων τῶν ὀργάνων τῶν ἀρμοδίων Κρατικῶν Ἀρχῶν.

**ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ**

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ

Α.) ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

" Α ρ θ ρ ο ν 1ο ν

Στις παιδαγωγικές Ακαδημίες προστίθενται μαθήματα 1) Δενδροκομίας, 2) Μεληροκομίας και 3) Μεταξοσκωληκοτροφίας, ώστε οι αποφοιτούντες διδάσκαλοι να είναι τελείως καταρτισμένοι πρακτικά και στους τρεις κλάδους.

" Α ρ θ ρ ο ν 2ο ν

Οι σημερινοί διδάσκαλοι θα μετεκπαιδευθούν στα έπαρχιακά κέντρα τούς μήνας των διακοπών στους παραπάνω κλάδους.

" Α ρ θ ρ ο ν 3ο ν

Τα Δημοτικά σχολεία γίνονται έφτατάξια. Στα έξι πρώτα χρόνια θα διδάσκονται όλα τα μαθήματα που χρειάζονται για να προετοιμασθώ ο μαθητής για ανώτερες σπουδές. Η πέμπτη και έκτη τάξη τρία απογεύματα τής εβδομάδος θα κάνουν πρακτικά μαθήματα Δενδροκομίας, Μεληροκομίας και Μεταξοσκωληκοτροφίας.

Στήν έβδομη τάξη θα φοιτούν υποχρεωτικά όλα τα παιδιά που δέν θα έχουν γραφεί στα Γυμνάσια για ανώτερες σπουδές. Τα μαθήματα τής έβδομης τάξης θα είναι Γεωργική προπαγάνδα, έγκυκλοπαιδικά και εφαρμογές με εργασία στην ύπαιθρο. Φύτεμα δένδρων, κλάδευμα, μολισάσματα, περιποιήσις μεληριών και υποχρεωτική για τα κορίτσια διατροφή μεταξοσκωλήκων. Στο τέλος του χρόνου εξέτάσεις και μετά άγροτική γιορτή με διανομή βραβείων στα παιδιά που χαν τίσ καλύτερες επιδόσεις.

Στα παραθαλάσσια χωριά και στις πόλεις θα ίδρυθούν ναυτικοί όμιλοι όπου τα παιδιά που δέν μπορούν ν' άσχοληθούν με γεωργική μόρφωση θα διδάσκονται εργασίες θλασσινών, κολύμβημα, κοπηλασία, ψάρεμα και ναυπηγική.

Β.) ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Ἄρθρον 1ον

Σὲ κάθε μεγάλο χωριὸ ἢ ομάδα μικρῶν γειτονικῶν χωριῶν ἱδρύεται ἓνας Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς καὶ σὲ κάθε Νομὸ μία Ἐνωσις Συνεταιρισμῶν.

Ἄρθρον 2ον

Σκοπὸς τοῦ Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ εἶναι:

1) Ἡ παρακολούθησις τῶν ἀναγκῶν τῶν συνεταίρων καὶ ἡ προμήθεια τῶν ἀπαιτουμένων γεωργικῶν ἐργαλείων, κτηνῶν, λιπασιμῶν, σπόρων, φαρμάκων τῶν δένδρων (Μελάσσα, ἀρσενικὸν, θειάφι, γαλαζέπειρα κλπ.), ἡ μεταφορὰ τῶν στὸ χωριὸν καὶ ἡ διανομὴ τῶν στὸς δικαιοῦχους.

2) Ἡ διαφώτισις καὶ καθοδήγησις γιὰ τὴν καλὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν χρῆσιν τῶν φαρμάκων καὶ λιπασμάτων.

3) Ἡ ἔδρυσις συνεταίρικῶν ἐλαιουργείων ὅπου δὲν ὑπάρχουν καὶ ἡ ὑποχρέωσις τῶν συνεταίρων νὰ παραδίδουν κάθε θράβυ τὴν ἐλγὴν πρὸς μαζεύουσαν τὴν ἡμέραν στὸ συνεταίρικὸν ἐλαιουργεῖον ὥστε νὰ ἀλέθωνται πάντοτε φρέσκες προτοῦ ὑποστοῦν ζυμώσεις καὶ χυλῶσις τὸ λάδι.

Ἡ διατήρησις τῆς ἀπαιτουμένης καθαριότητος τοῦ ἐργοστασίου τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν προτοῦ ἀλεσθῶν καὶ ἡ τήρησις ἐν γένει ὄλων τῶν ὄρων πρὸς συντελεῖν εἰς τὸ νὰ ἀποδίδεται λάδι ἐκλεκτῆς ποιότητος.

4) Ἡ ἐκτέλεσις διὰ προσωπικῆς ἐργασίας κοινωφελῶν ἔργων πρὸς ἔχουσαν σχέσιν μὲ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ὑγείας τῶν κατοίκων καθὼς καὶ ἡ ὑποβοήθησις τῶν συνεταίρων διὰ τὴν ἀπέκλιψιν κατοικίας μὲ ὑγιεινοὺς καὶ ἀνωτέρους ὄρους διαβιώσεως.

5) Ἡ ὁμαδικὴ διάθεσις τῶν προϊόντων μέσῳ Ἐνώσεων Γεωργικῶν συνεταίρισμῶν καὶ ἡ διὰ αὐτῶν προμήθεια εἰδῶν γενικῆς φύσεως πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν καλυτέρων τιμῶν διὰ τοὺς συνεταίρους.

6) Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῶν Γεωργῶν καὶ τοῦ πνεύματος τῆς συνεργασίας καὶ ἀλληλοβοηθείας.

Ἄρθρον 3ον

Σκοπὸς τῶν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν εἶναι:

1) Ἡ παρακολούθησις τῶν ἀναγκῶν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν τῆς περιφερείας τῶν καὶ ἡ φροντίδα γιὰ τὴν ἐπίλυση τῶν ζητημάτων τῶν μὲ τις Ἀρμύδιες Ἀρχές.

2) Ἡ φροντίδα γιὰ τὴν ἔγκαιρον εἰσαγωγὴν καὶ ἀποστολὴν εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς τῶν χρησίμων εἰδῶν, λιπασμάτων μελάσσης, θειαφιοῦ κλπ. καθὼς καὶ τὴν φροντίδα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν καλυτέρων ὄρων καὶ τιμῶν κόστους.

3) Ἡ φροντίδα γιὰ τὴν καλύτερη διάθεση τῶν προϊόντων πρὸ περισσεύουν εἰς τοὺς παραγωγούς.

4) Ἡ φροντίδα διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν τυποποίησιν τῶν προϊόντων καὶ ἡ διαφήμιση αὐτῶν εἰς τις ἀγορὰς καταναλώσεως καθὼς καὶ ἡ φροντίδα γιὰ τὴν δημιουργίαν νέων ἀγορῶν καὶ ἡ συνεργασία μὲ ὅμοιες ἐνώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ γιὰ ἀλληλοδιαφώτιση καὶ ἀνταλλαγὴν προϊόντων.

5) Ἡ παρακολούθησις τῆς προόδου καὶ τῶν μεθόδων καλλιέργειας ἄλλων περιοχῶν καὶ ἡ διαφώτιση τῶν μελῶν τῶν ἐπὶ τῶν νέων μεθόδων καλλιέργειας καὶ ἡ διάδοσις βελτιωμένων καὶ νέων ποικιλιῶν πρὸς μπουρὸν νὰ μεγαλώσουν τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἔδαφῶν μας.

6) Ἡ Δημιουργία ἐκθέσεων καὶ γεωργικῶν συνεδρίων κάθε φθινόπωρο.

Γ') ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ἄρθρον 1ον

Μέσα σὲ μιὰ δεκαετία πρέπει ὄλα τὰ νερά τῶν πηγῶν τῆς Κρήτης νὰ ἔχουν διοχετευθῆναι σὲ ἀυλάκια γιὰ νὰ ποτίζουν τις ἐκτάσεις τῆς περιοχῆς τῶν.

Ἄρθρον 2ον

ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

Τὰ ἔργα θὰ ἐκτελεσθοῦν μὲ ὑποχρεωτικὴ προσωπικὴ ἐργασία τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν περιοχῶν πρὸς θὰ ποτιστοῦν καὶ μὲ πι-

στόσεις τοῦ Κράτους τις ὁποῖες θὰ διῶδη ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα χωρὶς τόκο καὶ μὲ προθεσμίαν πληρωμῆς ἀνάλογη μὲ τὴν ἀπόδοσιν τῶν καλλιιεργειῶν. Ὁ καταλογισμὸς τῆς δαπάνης θὰ γίνεταί ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως ποῦ θὰ μπορεῖ νὰ ποτίζη κάθε ἰδιοκτητῆς.

Ἄρθρον 3ον

ΣΕΙΡΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΕΡΓΩΝ

Τὸν πρῶτο καὶ δεῦτερο χρόνο θὰ γίνουσι τὰ μικρὰ ἀρδευτικὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν κυρίως προσωπικὴ ἐργασία τῶν κατοίκων καὶ μικρὰς πιστώσεις.

Παράλληλα θὰ μελετηθῆ ἀπὸ τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πλευρᾶς ἡ ἐκτέλεσις ὅλης τῆς σειρᾶς τῶν ὑπολίπων σοβαρωτέρων ἔργων μαζὺ μὲ τὴν ἐξυγιάνωσιν τῶν ἐλωδῶν περιοχῶν. Θὰ μελετηθοῦν ἐπίσης μὲ συνδυασμὸν ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων, ὅπου ὑπάρχουσι διαθέσιμες πτώσεις, ὥστε νὰ συνδυασθῆ ἡ ἐργασία μὲ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τῶν γύρω χωριῶν καὶ τὴν κίνησιν ἀγροτικῶν βιομηχανιῶν καὶ μικρῶν βιοτεχνιῶν ἐπεξεργασίας προϊόντων τῆς περιοχῆς.

Δ.) ΕΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

Ἄρθρον 1ον

Τὰ ὁδοστρώματα τῶν ἀμαξιτῶν δρόμων θὰ γίνουσι ὅλα μὲ ἐπάλειψιν ἀσφάλτου ἀπαγορευομένης τῆς κατασκευῆς ἀπλοῦ σκυρωτοῦ.

Ἄρθρον 2ον

Ἡ σειρά ἐκτελέσεως τῆς ἀνακαινήσεως τῶν ὁδοστρωμάτων θὰ καθορισθῆ μὲ ὁδηγὸν τὴν πυκνότητά τῆς κυκλοφορίας ὀχημάτων καὶ τὴν ποσότητα τῶν πρὸς μεταφορὰν προϊόντων καὶ ἐμπορευμάτων τῶν διαφόρων ἐπαρχιακῶν κέντρων.

Ἄρθρον 3ον

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΩΝ ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΕΩΝ ΔΡΟΜΩΝ

Ἡ κατασκευὴ νέων διακλαδώσεων θὰ ἀκολουθήσῃ τὴν σειράν προτεραιότητος ἡ ὁποία θὰ καθορισθῆ.

1) ἀπὸ τὴν σοβαρότητα τῆς παραγωγῆς τῆς περιοχῆς ποῦ

θά εξυπηρετήση 2) ἀπὸ τὴν συμβολὴν ποῦ θὰ δώσῃ εἰς τὴν αὔξη-
ση τῆς παραγωγῆς τῆς περιοχῆς ἢ κατασκευὴ εἰς ἀπροσπέλα-
στον σήμερον περιοχὴν ὑδραυλικῶν ἔργων, ὡς εἰς περιοχὴν πη-
γῶν Κουρταλιώτη.

” Ἀ ρ θ ο ν 4 ο ν

Οἱ ὑπερεῖδες Δημοσίων Ἔργων Κρήτης μὲ συνεργασία τοῦ
Κεντρικοῦ συμβουλίου ἀνασυγκροτήσεως θὰ συντάξουν τὸν χάρ-
την ἐδοποιίας Κρήτης εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ὀρίζεται καὶ ἡ σειρὰ ἐκ-
τελέσεως τῶν ἔργων.

Ε.) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

” Ἀ ρ θ ρ ο ν 1 ο ν

Ἡ βιομηχανία τῆς Κρήτης θὰ ὑποβοηθηθῇ ἀπὸ τὸ Κράτος
καὶ θὰ κατευθυνθῇ πρὸς τὴν ἀξιοποίηση τῶν γεωργικῶν προϊόν-
των καὶ τοῦ ὀρυκτοῦ πλοῦτου τῆς Κρήτης.

” Ἀ ρ θ ρ ο ν 2 ο ν

Πεδίον δράσεως τῆς Κρητικῆς Βιομηχανίας.

1) Οἱ ὑπάρχουσες βιομηχανίες λαδιοῦ θὰ συμπληρωθεῖν καὶ
θὰ ἐπεκταθεῖν ὥστε νὰ γίνεταί στὴν Κρήτη ἡ ἀξιοποίηση τοῦ
λαδιοῦ γιὰ ἐξαγωγή καὶ διατροφή καὶ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπα-
γόρευση τῆς χρήσεως λαδιοῦ ὀξύτητος ἄνω τῶν πέντε βαθμῶν
γιὰ διατροφή τοῦ πληθυσμοῦ λόγῳ τῶν δυσμενῶν συνεπειῶν ποῦ
ἔχει εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἀνθρώπων ἢ χρῆση κακῆς ποιότητος
λαδιοῦ.

2) Ἡ βιομηχανία ἐπεξεργασίας τῆς σταφίδος θὰ συστημα-
τοποιηθῇ.

3) Θὰ ἀναπτυχθῇ ἡ βιομηχανία κονσερβῶν λαχανικῶν καὶ
φρούτων.

4) Θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ κατασκευὴ ζάχαρης καὶ μελάσσας ἀπὸ
τὸ χαρῶπι παράλληλα μὲ τὴν ἐπέκταση τῆς καλλιέργειας τῆς
χαρῶπιδος.

5) Θὰ ἐνισχυθεῖν καὶ θὰ συγχρονισθεῖν οἱ ἐγκαταστάσεις
τῶν συνεταιρικῶν Οἶνοποιῶν Κρήτης καὶ θὰ ἐνισχυθῇ γενικὰ ἡ
βιομηχανία τῶν κρασιῶν.

6) Θα ιδρυθοῦν βιομηχανίες κατασκευῆς οἰκοδομικῶν ὑλικῶν κεραμιδιῶν, τούβλων, πλακῶν τσιμέντου κλπ. μὲ σύγχρονες ἐγκαταστάσεις ὥστε νὰ παράγουν προϊόντα καλῆς ποιότητος μὲ μικρὴ τιμὴ.

7) Θα ἐνισχυθῆ ἡ βιομηχανία χυμῶν ἐσπεριοειδῶν καὶ αἰθερῶν ἐλαίων.

Ὅλα τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας τῆς Κρήτης θὰ εἶναι ὑπὸ Κρατικὸν ἔλεγχον. Ὅλες οἱ βιομηχανίες θὰ ὑποσχεθοῦν νὰ παράγουν τυποποιημένα προϊόντα καὶ οἱ τύποι τῶν προϊόντων θὰ καθορίζονται ἀνάλογα πρὸς τὶς ἀπαιτήσεις τῶν ἀγορῶν καταναλώσεως καὶ τῶν δυνατοτήτων τῶν πρώτων ὑλῶν.

ΣΤ') ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ

Ἄρθρον 1ον

Σειρὰ ἀνοικοδομήσεως.

Ἡ σειρὰ ἀνοικοδομήσεως δρῖζεται νὰ ἀρχίσῃ πρῶτα ἀπὸ τὰ κατεστραμένα χωριά, μετὰ γενικὰ νὰ ἀποβλέψῃ στὴν ἐτέγασιν ὄλων τῶν ἀστέγων χωριῶν καὶ τελευταῖα νὰ γίνῃ ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν πόλεων.

Ἄρθρον 2ον

Ἡ ἀνοικοδόμησις θὰ γίνῃ μὲ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα ὑλικά τοῦ τύπου καὶ τὰ σχέδια τῶν οπιτιῶν θὰ προσαρμῶζονται στὶς τοπικὰς συνθήκας, ὥστε νὰ ἐπιτύχῃ ἡ κατασκευὴ ἀπλῆς ὑγιεινῆς καὶ ἐξυπηρετικῆς κατοικίας ὄλων τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀγρότη.

Ἡ προμήθεια τῶν ὑλικῶν ποὺ θὰ παρέχῃ τὸ Κράτος θὰ γίνῃ διὰ τῶν συνεταιρισμῶν. Θὰ καθορίζεται δὲ τὸ πρόγραμμα ἐκτελέσεως καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἀναγκῶν ἀπὸ κοινῶν ἀπὸ τοὺς συνεταιρισμοὺς μὲ τὴν τεχνικὴ ὑπηρεσία ἀνοικοδομήσεως.

Ζ') ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Ἄρθρον 1ον

Ἰδρύεται ὑπηρεσία συντονισμοῦ ἡ ὁποία θὰ διοικεῖται ἀπὸ

έναν υπεύθυνο Πρόεδρο ὁ ὁποῖος θὰ ἔχη ὡς ὀδηγὸς ἓνα γνωμοδοτικὸ συμβούλιο καὶ τὸ σχέδιο ἀνασυγκροτήσεως.

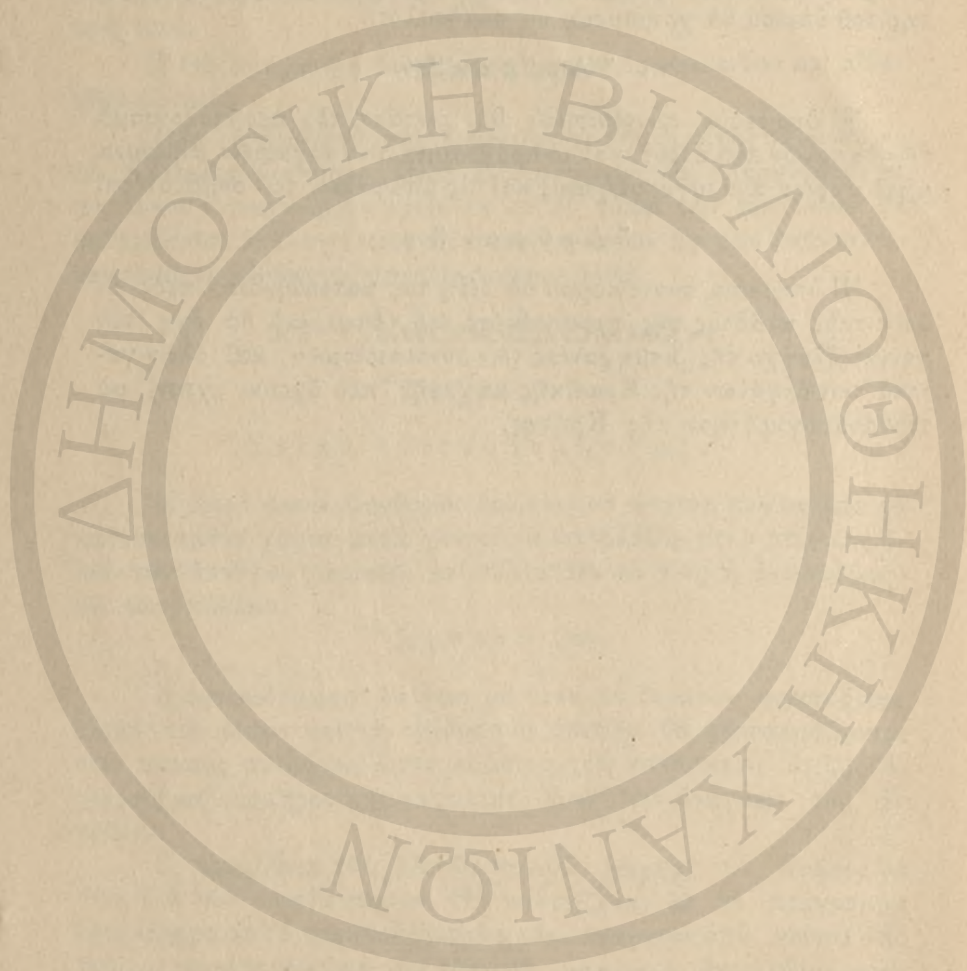
Διοικητικὰ θὰ ὑπάγεται εἰς τὸν Γενικὸν Διοικητὴ τῆς Κρήτης τοῦ ὁποῖου θὰ χρησιμεύῃ ὡς σύμβουλος,

” Ἀ ρ θ ρ ο ν 2 ο ν

Ἡ ὑπηρεσία συντονισμοῦ θὰ συντάσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν δαπανῶν τοῦ ἔτους καὶ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιο ἀνασυγκροτήσεως καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου.

” Ἀ ρ θ ρ ο ν 3 ο ν

Ἡ ὑπηρεσία συντονισμοῦ θὰ δίδῃ τὰς κατευθύνσεις πρὸς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς προσπάθειας τοῦ τόπου καὶ θὰ ἔχη τὸν γενικὸ ἔλεγχον τῆς βιομηχανίας τῶν συνεταιρισμῶν καὶ ὄλων γενικὰ τῶν ὀργάνων τῆς Κρατικῆς μηχανῆς ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Κρήτης.

Ἡ δυστυχία τὴν ὁποίαν προεκάλεσεν ὁ πόλεμος καὶ ἡ Κατοχή τῆς Κρήτης μαζί με τὴν προπαγάνδα τῶν Γερμανῶν γιὰ νὰ πετύχουν τὸ διχασμὸ καὶ τὸ ἀλληλοφάγωμα ἔφεραν τοὺς ἀνθρώπους σὲ σημεῖο νὰ μὴ μποροῦν νὰ κρίνουν με ἀντικειμενικότητα τίποτε.

Οἱ καρποὶ τῆς Γερμανικῆς προπαγάνδας φαίνονται ἀμέσως μόλις ρίξετε μιὰ μόνο ματιὰ στὸν καθημερινὸ τύπο. Τίποτε ἄλλο δὲν θὰ εἴητε ἀπὸ ὕβρεις Ἑλλήνων ἐναντίον Ἑλλήνων. Ἡ λέξις Βούλγαρος, Προδότης, Φασίστας, Ταγματασφαλίτης, ἀποτελοῦν κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν τύπον τὰ κοσμητικὰ ἐπίθετα ἐλῶν τῶν Ἑλλήνων. Συνεχίζομεν ἐναντίον ἀλλήλων τὸν πόλεμο, ὅταν σὲ ὅλα τὰ ἄλλα κράτη ὁ πόλεμος ἔχει τελειώσει καὶ προχωροῦν γιὰ τὴν ἀνόρθωσιν αὐτῶν.

Δὲν πέρνει, τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καμμιὰ ὀργανωμένη προσπάθεια καὶ δὲν ἀπευθύνεται οὐδεὶς ἔπαινος, με ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι σχεδὸν ἕνας χρόνος ποὺ τελείωσε ὁ πόλεμος στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ μὴν ἔχη μπεῖ ἀκόμη μιὰ στέγη σ' ἕνα ἀπὸ τὰ καμένα χωριά.

Ἄν δὲν ἀλλάξη ἡ νοοτροπία μας ἢ δυστυχία θὰ εἶναι τὸ μοιραῖο ἀποτέλεσμα τοῦ διχασμοῦ.

Ἡ Κρήτη ἔχει πηγὰς πλούτου περισσότερες ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ἐχει ἀρκετὸ ἔμφυχο ὕλικὸ γιὰ νὰ τίς αξιοποιήσῃ καὶ νὰ μπορέσῃ νὰ δημιουργήσῃ εὐημερία γιὰ τοὺς κατοικοὺς τῆς.

Χρειαίεται ὀργάνωσιν ἐργασίας, θέλησιν καὶ Κρατικὴ βοήθεια γιὰ τὸ ξεκίνημα με ὀργανωμένους φτωγεῖς κατευθύνσεις.

Ἡ συμμαχικὴ βοήθεια πρέπει νὰ πάρῃ κατευθύνσιν πρὸς τὴν θεραπεία ὅχι μόνον τῶν ἐπισιτιστικῶν ἀναγκῶν ἀλλὰ κυρίως καὶ πρὸς τὴν παροχὴν τῶν μέσων ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς μας. Τέτοια μόνον βοήθεια εἶναι θετικὴ γιὰ τὴν θὰ δώσῃ τὰ μέσα ν' ἀποκτήσῃ ὁ τόπος μας οἰκονομικὴ ἐ-

πάρκεια, αξιοποιώντας με τὰ ἀπαραίτητα μέσα τὴν ἐργασία του. Γιὰ νὰ πετύχη ὅμως αὐτὸ χρειάζεται μελετημένο σχέδιο με σωστὴ πρόβλεψη τῶν ἀναγκῶν καὶ σωστὴ κατευθύνση χρησιμοποίησεως τῶν μέσων πὺ θὰ πάρουμε.

Ἡ ἐργασία καὶ ἡ γῆ μας εἶναι τεράστια κεφάλαια τὰ ὅποια πρέπει νὰ αξιοποιηθῶμε.

Ἡ συστηματικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας ἀποτελεῖ τὴν βασικὴν προϋπέθεσι γιὰ τὴν δημιουργία τῶν πνευματικῶν καὶ ὀλιγῶν ἀγαθῶν τοῦ ἀνθρώπου.

Χρειάζεται ὅμως ἡγεσία κρατικὴ, ὑγειῆς καὶ ἀξία τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀπλοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν αὐτὸ τὸ καταλάβουμε ὅλοι θὰ ἔχουμε κάμει τὸ μεγαλύτερον βῆμα γιὰ τὴν σωτηρίαν μας.

Ἡ Κρήτη σιερεῖται ὅπως ὅλη ἡ Ἑλλάδα, κρατικῆς ἡγεσίας ἀκομμάτιστης καὶ φωτισμένης ἢ ὅποια φέρει ὀλέθηρη τὴν εὐθύνην τῆς κακοδαιμονίας καὶ τῆς ἐλλείψεως ὀρθοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ἀτομικῆς προσπάθειας πρὸς ὄφελος τοῦ ἀτόμου παράλληλα μὲ τὸ γενικὸ ὄφελος τοῦ τόπου.

Καμμιά ἐπιτυχία τοῦ ἀτόμου ἐν ἴσχυρι νὰ εἶναι μόνιμη σ' ἓνα τόπο πὺ δυστυχεῖ.

Στὸ τόπο μας ὅταν ἐπιθεῖται σωστὴ κατευθύνσις τῆς ἐργασίας εὐκόλως θὰ δοῦμε καλὰς μέρας.

Σποραδικὰ παραδείγματα τῆς καλῆς κατευθύνσεως τῆς ἐργασίας τῶν χωρικῶν καὶ τῆς ἀνικανότητος τῆς Κρατικῆς ἡγεσίας ὑπάρχουν πολλὰ καὶ ἀναφέρω μόνον τρία.

1) Τὸ Κράτος εἶχεν ἀποφασίσει νὰ κάμῃ ἀρδευτικὰ ἔργα στὸν κάμπο τοῦ Ἀσπρουλιάνου χρησιμοποιοῦντας τὰ νερὰ τῆς λίμνης Κουρνᾶ. Ἐδόθη τὸ 1938 πεντακόσιες χιλιάδες δραχμὲς γιὰ προκαταρκτικὰ ἔργα καὶ στὸ τέλος ἀναγκάστηκε καὶ τὰ ἐγκατέλειψε γιατί ἦσαν κακομελητημένα. Τὰ λεφτὰ χάθηκαν.

2) Λίγο πρὸ πέρα οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ Δράμια μὲ ἐπικεφαλῆς ἓναν προοδευτικὸν χωρικὸν ἔκαμαν μόνον τοὺς ἑνὸς χαντάκι ἀπὸ τὸν Μουσελά ποταμὸν μέχρι τὸν Ἀσπρουλιάνον. Πέρασαν τὸ νερὸ καὶ πότιζαν πᾶν ἀπὸ χίλια στρέμματα χωράφια χωρὶς νὰ πληρώσῃ τίποτε τὸ Κράτος. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἐπισκοπῆς τοὺς ἔκαμαν προσωρινὰ μέτρα καὶ παρ' ὀλίγον τὸ Κράτος νὰ ἐμποδίῃ τὴν πραγματοποιήσῃ τοῦ ἔργου τῶν προοδευτικῶν χωρικῶν. Νερὸ

περιοέβει άρκετὸ γιὰ νὰ πάρουν καὶ οἱ κάτοικοι Ἐπισκοπῆς νὰ πατίσουν τὰ χωράφια τους. Δὲν εἶχαν ὅμως ἐνότητα γιὰτὶ ὑπάρχουν πολλοὶ καπετάνιοι ἐκεῖ καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ συμφωνήσουν ὅλοι μαζί νὰ ἐργασθοῦν νὰ τελειώσουν τὸ αὐλάκι τους καὶ νὰ ποτίσουν τὰ χωράφια τους ἂν καὶ τοὺς εἶχα κάμει δωρεὰν τὴν μελέτη καὶ τὴ χάραξη τοῦ αὐλακιοῦ.

3) Εἰς τὸν Νομὸ Ρεθύμνου τὸ 1931 καὶ 1932 οἱ Κοινοτήτες ἀπεφάσισαν νὰ κάμουν μόνοι τους τοὺς ἀμαξιτοὺς δρόμους γιὰ νὰ ἐπικοινωνήσουν τὰ χωριά τους, μετὶ τῆς Κεντρικῆς ἀρτηρίας. Ὅταν τότε βρέθηκε Μηχανικὸς ἀκύρατος νὰ τοὺς κάμῃ τῆς μελέτες καὶ νὰ τοὺς καθοδηγήσῃ, ἔπαψαν νὰ μαλώνουν γιὰ τὰ χωράφια καὶ θάκισαν οἱ δρόμοι καὶ κατασκευάσαν μόνοι τους μετὶ προσωπικῆς ἐργασίας πενήντα χιλιόμετρα δρόμους σιὸ μικρὸ αὐτὸ διάστημα.

Σήμερα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχὴ ὁ κόσμος θέλει νὰ βρῆ τὸν σωστὸ δρόμο γιὰ τὴν ἀναστήλωσίν του.

Γι' αὐτὸ εἶναι εὐκόλο ν' ἀνοιχτῆ ὁ δρόμος τῆς ἀληθείας φτάνει μόνο νὰ μελετηθῆ σωστὰ καὶ νὰ ὑπάρξουν οἱ ἀρμόδιοι ἄνθρωποι φωτισμένοι καὶ ψυχωμένοι μετὶ ὄρεξιν γιὰ ἐργασία καὶ διαφώτιση τοῦ κόσμου.

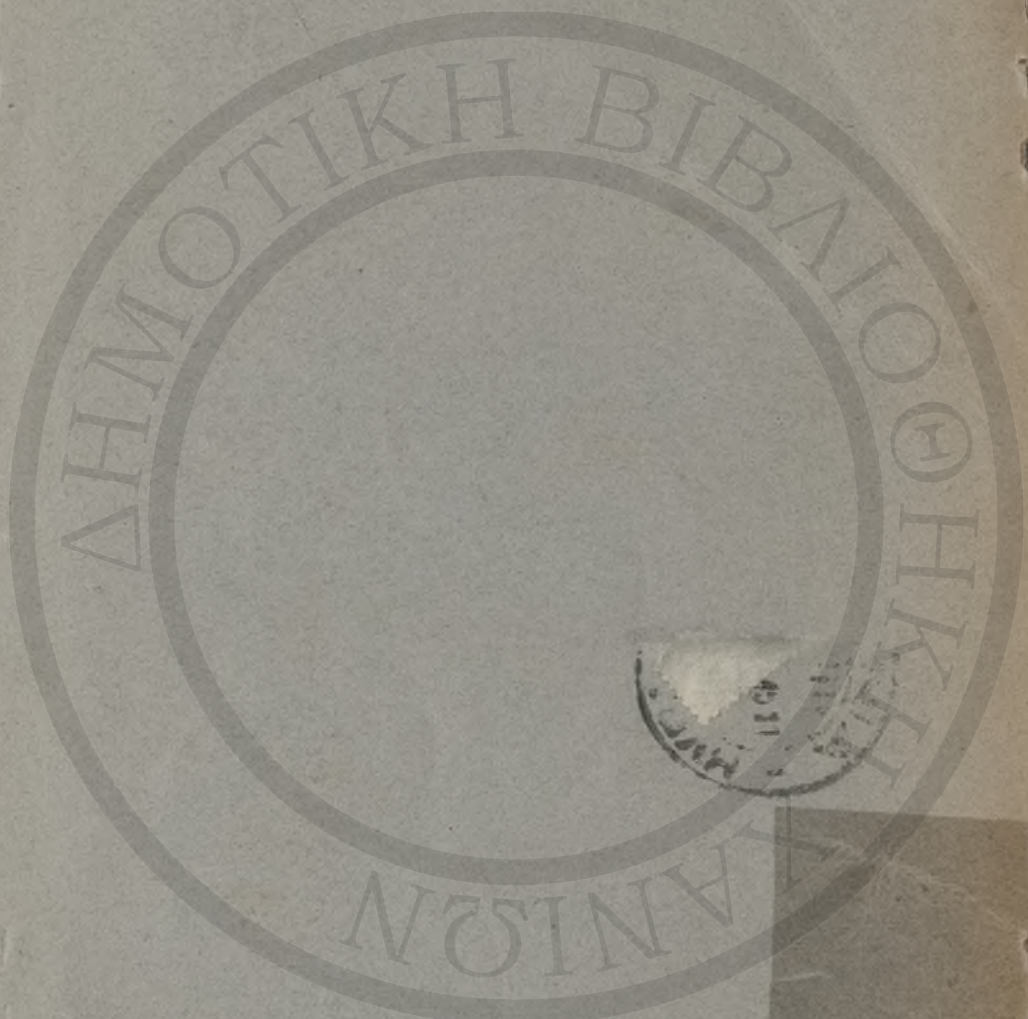
Τὴν εὐθύνη τῆς παρατάσεως τῆς κακομοιριάς θὰ ἔχουν ὀλόκληρη ἐκεῖνοι καὶ διεκδικοῦν τὴν ἠγεσία τοῦ τόπου καὶ καὶ καὶ πού ἀνιὶ νὰ σκεφτοῦν τὸν τόπο τους ἀγωνίζονται πῶς θὰ ἐπικρατήσουν τῶν ἀντιπάλων τους, σπέρνοντας τὸ μίσος καὶ τὴν διχόνοια μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν ἀνθρώπων τοῦ τόπου μας.

Οἱ νέοι ἄνθρωποι θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν τὴν φιλοδοξία νὰ χάραξουν τὸν δρόμο τοῦ ὀρθολογισμοῦ μὰ φαίνεται πῶς δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν τὴν ψυχικὴν νὰ σταθοῦν κόντρα σιὸ ρεῦμα τοῦ παλαιοκομματισμοῦ καὶ ἀφίνουν νὰ παρασύρωται πάνω σὲ παληὰ σάπια χινάρια.

4-12

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Κ. Α. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗ — ΧΑΝΙΑ